

LETNIK 24, ŠT. 98 / JULIJ 2021

GLASILO INŽENIRSKÉ ZBORNICE SLOVENIJE

IZS.NOVO

Aktualno

VLADA JE PREDLAGALA V
SPREJEM PREDLOG NOVEGA
GRADBENEGA ZAKONA

INTERVJU: DIREKTOR GURS,
TOMAŽ PETEK

NOVE PRIPOROČENE CENE
INŽENIRSKIH STORITEV

NOVELIRAN CENIK
GEODETSKIH STORITEV

NA NASLOVNICI

Ob 30. obletnici države praznujemo skupaj s Slovenijo. Tudi pooblašчени inženirji v tridesetih letih samostojne domovine predstavljamo pomemben gradnik družbe in države. Z videom se poklanjamo poklicu pooblaščenih inženirjev in inženirjem vseh šestih matičnih sekcij želimo ustvarjalno in uspešno delo tudi naprej.

Str.

POZDRAVLJENI

- 3 Pooblašчени inženirji predstavljamo pomemben gradnik družbe in države

AKTUALNO

- 4 Vlada je v Državni zbor RS poslala predlog novega Gradbenega Zakona
6 ... in novega Zakona o urejanju prostora (ZUreP-3)
8 Obvestila IZS
9 Kaj nam je prinesel Zakon o katastru nepremičnin?

INTERVJU

- 10 Tomaž Petek: Nov informacijski sistem bo v mnogočem spremenil način sodelovanja pooblaščenih inženirjev geodezije z GURS

DOBRA INŽENIRSKA PRAKSA

- 12 Posodobljen Cenik geodetskih storitev
13 Nove priporočene cene inženirskih storitev
14 Prenova Smernic za javno naročanje arhitekturnih in inženirskih storitev
15 Dokumenti in postopki za priključitev objektov na distribucijsko elektroenergetsko omrežje

IZ DELA IZS

- 16 Strokovni izpiti, vpisi v imenik in izobraževanja v številkah za 2020 in 2021
18 Polovica članov že zbrala potrebno število kreditnih točk za 2021
19 Pošljite nam predloge za izobraževanja IZS

OBVESTILA

- 20 Izobraževanja IZS

IZS.NOVO

GLASILO INŽENIRSKÉ ZBORNICE SLOVENIJE

Letnik 24, št. 98, JULIJ 2021

Izhaja: 4 številke letno. Naklada te številke:

9.700 izvodov. Uredništvo: Inženirska

zbornica Slovenije, Jarška cesta 10/b,

1000 Ljubljana. Elektronska pošta uredništva:

izs@izs.si. Internet: <http://www.izs.si>.

Glavna in odgovorna urednica: mag. Barbara

ŠKRABA FLIS. Tehnični urednik: Matjaž

GRILC. Strokovni svet glasila IZS.NOVO:

mag. Črtomir REMEC, Andrej POGAČNIK,

dr. Bojan PAHOR, Matej KOVAČIČ, dr. Željko

VUKELIČ, Mitja LENASSI, mag. Vinko VOLČANJK.

Oblikovanje: Kraft&Werk, Maribor.

Tisk: ORBIS print d.o.o., Ljubljana.

Izvod glasila IZS.NOVO je za člane Inženirske

zbornice Slovenije brezplačen. Copyright ©

2018 IZS.NOVO, Inženirska zbornica Slovenije.

ISSN 2232-6308

POOBLAŠČENI INŽENIRJI PREDSTAVLJAMO POMEMBEN GRADNIK DRUŽBE IN DRŽAVE

Če so prva dva meseca letošnjega leta močno zaznamovale aktivnosti povezane z organizacijo Slovenskega inženirskega dneva, smo se v preostanku prvega polletja znova osredotočili na vse druge potekajoče in načrtovane projekte. Naj na tem mestu osvetlim le nekatere.

Nadaljevala se je priprava standardiziranih popisov del, materiala in opreme za stavbe, kjer je bila sklenjena pogodba še za prevod in izdelavo popisov za področje strojništva. Poleg tega je bila vzpostavljena koordinacija med izdelovalci gradbenih, elektro in strojnih popisov. Ostajamo pri cilju, da bo prvi osnutek dokončan in dan v javno razpravo do konca tega leta.

Ob izdatnem sodelovanju strokovnih služb zbornice je potekalo intenzivno usklajevanje vsebin zvezka 1 Pravil stroke o podrobnejši izdelavi projektne dokumentacije, ki se nanaša na stavbe. Zaradi zelo različnih pogledov predstavnikov matičnih sekcij na posamezne vsebine kot tudi različno pripravljenost matičnih sekcij po sodelovanju, zvezka 1 ni bilo mogoče pripraviti do poletja.

Po začetni odsotnosti stikov z Ministrstvom za okolje in prostor pri pripravi novega Gradbenega zakona in Zakona o urejanju prostora, so pogovori vendarle stekli. Na njih smo imeli priložnost pojasniti nekatere naše predloge in posamezne tudi uveljaviti. Predlog Gradbenega zakona je nadgradnja obstoječega. Napisan je bolj razumljivo in nedvoumno, kot obstoječi zakon. Prinaša dobrodošle spremembe za

investitorje in več sprememb, pomembnih za druge udeležence pri graditvi objektov, tudi naše člane. Predlog zakona odpravlja neenakost strok pri projektiranju, nadzoru in izvajanju gradnje. Delno rešuje problematiko nadzornih inženirjev. Prav tako pridobljene pravice vodij del. Dviguje osebno odgovornost sodelujočih v procesu graditve. Vsak sodelujoči pooblaščen strokovnjak bo moral za svoj izdelek oziroma sodelovanje pri gradnji odgovarjati skupaj z vodjem projektiranja/nadzora/gradnje. Tudi z vidika prizadevanj za dvig potresne odpornosti stavb v RS je pohvalno, da predlog zakona prepoznava pomembnost mehanske odpornosti in stabilnosti stavb in sicer tako pri novogradnjah, manjših rekonstrukcijah in obnovi objektov po naravnih nesrečah, pri čemer bo, če bo predlog zakona sprejet, vključitev pooblaščenega inženirja s področja gradbeništva v teh primerih obvezna v vseh zakonsko predpisanih fazah gradnje. Pozdravljamo uvedbo sistema eGraditev, ki bo poenostavila upravno poslovanje. Precejšnjo spremembo v projektantsko prakso bo nedvomno prineslo predvideno obvezno projektiranje nekaterih (javnih in infrastrukturnih) objektov z uporabo informacijskega modeliranja objektov (BIM), ne glede na to, da nivo BIM v zakonu ni predpisan in ga bo moral določiti investitor sam, saj zanj trenutno še niso usposobljeni vsi projektanti. Vlada je predlog zakonov potrdila junija in jih posredovala v obravnavo v Državni zbor RS (DZ RS). Le ta bo najprej opravil splošno razpravo.

Na junijski seji skupščine zbornice je bila izvoljena volilna komisija, ki bo vodila volitve v nove organe matičnih sekcij in zbornice. Do konca leta bodo tako izvoljeni novi predsedniki in člani upravnih odborov matičnih sekcij, predstavniki matičnih sekcij v skupščini zbornice, disciplinski organi, nadzorni odbor in predsednik zbornice. Na prvi seji skupščine v novi sestavi bo izvoljen tudi predsednik skupščine.

Ob 30. obletnici države praznujemo skupaj s Slovenijo. Tudi pooblaščen inženirji v tridesetih letih samostojne domovine predstavljamo pomemben gradnik družbe in države. Z videom se poklanjamo poklicu pooblaščen inženir in inženirjem vseh šestih matičnih sekcij želimo ustvarjalno in uspešno delo tudi naprej.

Mag. Barbara ŠKRABA FLIS
Generalna sekretarka

Gradbeni zakon

VLADA JE V DRŽAVNI ZBOR RS POSLALA PREDLOG NOVEGA GRADBENEGA ZAKONA

Dejan PREBIL, univ. dipl. inž. grad.
Inženirska zbornica Slovenije
Svetovalec za sistemsko zakonodajo in inženirstvo

Vlada je 18. 6. 2021 potrdila predlog novega Gradbenega zakona (GZ-1). Sprejeti ga mora še Državni zbor RS. Vlogo IZS, da nastopa kot zastopnik stroke v razmerju do državnih organov ter hkrati kot posvetovalni organ državnih organov, kar nam nalaga Zakon o arhitekturni in inženirski dejavnosti (ZAID), smo vzeli resno. V zadnjem letu smo na IZS pripravo zakona budno spremljali ter se pri tem ves čas vključevali z našimi predlogi in pripombami. V prvih osnutkih, ki sta bila pripravljena za javno in medresorsko razpravo naša vloga s strani pripravljavca zakona ni bila izkoriščena, saj dialoga ni bilo. V besedilih ni bila upoštevana praktično nobena pomembnejša pripomba oz. predlog izboljšave trenutno veljavnega Gradbenega zakona (GZ); v prvih osnutkih so se znašle celo nove velike anomalije, ki bi stanje še dodatno poslabšale. V sklepnih fazi priprave zakona pa nam je pripravljavce vendarle uspelo prepričati, da so vnesli vsaj nekatere za nas pomembne popravke. Večina naših predlogov, podanih v času javne razprave lani poleti, žal ostaja prezrtih, zato ima zakon z našega vidika še vedno kar nekaj pomanjkljivosti in prostora za izboljšave. Kljub temu pa v splošnem lahko ugotovimo, da zakon vsaj na področju dela naših članov oz. na področju inženirske stroke glede na trenutno veljaven GZ prinaša več pozitivnih kot negativnih sprememb. Sedaj lahko le upamo, da se določila predloga GZ-1 ne bodo "sfizila" v nadaljnjem postopku sprejema ali pa z novim pravilnikom o projektni dokumentaciji, kot se je to zgodilo pri obstoječem zakonu.

V nadaljevanju članka podajam le nekaj najpomembnejših novosti predloga GZ-1 s kratkimi komentarji.

V GZ-1 je uveden nov izraz **pooblaščen strokovnjak**, ki je "pooblaščen arhitekt, pooblaščen krajinski arhitekt, pooblaščen inženir ali druga pooblaščen oseba s področja arhitekture, krajinske arhitekture, gradbeništva, elektrotehnike, strojništva, tehnologije, požarne varnosti ter geotehnologije in rudar-

stva, ki je vpisana v ustrezni imenik v skladu s svojimi poklicnimi nalogami po zakonu, ki ureja arhitekturno in inženirsko dejavnost". Z nadpomenko so zajeti vsi posamezniki, ki jih določa 55. člen ZAID, tudi nadzorni inženirji. Vsak od njih pa lahko dela samo tisto, za kar je pristojen po ZAID. Smatramo, da bo s tem odpravljen tudi dvom, da gospodarski subjekt izpolnjuje pogoje za nadzornika tudi z nadzornim inženirjem.

Z GZ-1 je vendarle urejena problematika vodenja izdelave projektne dokumentacije, kjer so bili zaradi po našem mnenju neustreznega in pristranskega tolmačenja nekdanjega državnega sekretarja Ministrstva za okolje in prostor (MOP) iz tega procesa pri stavbah neupravičeno izločeni nekateri naši člani. Nedefiniranega določila, da mora biti vodja projekta (po novem **vodja projektiranja**) določen iz stroke, ki pri gradnji prevladuje, v GZ-1 ni več. Kdo izmed sodelujočih pooblaščenih arhitektov ali pooblaščenih inženirjev bo vodja projektiranja, bo tako določil izključno projektant. Vodja projektiranja vodi izdelavo projektne dokumentacije in poskrbi za celovitost in usklajenost njenih delov z medsebojno koordinacijo pooblaščenih in drugih strokovnjakov ter izdela **zbirni načrt** oziroma **prikaz**. Zbirni načrt oziroma prikaz nadomešča dosedanji vodilni načrt, ki je bil doslej uveden s podzakonskim aktom, ne pa v samem zakonu. Njegova podrobnejša vsebina bo določena v novem pravilniku o projektni dokumentaciji. Naloga projektanta pa je, da zagotovi sodelovanje pooblaščenega strokovnjaka, ki glede na pooblastila, ki mu jih daje ZAID, izdela načrt oziroma prikaz, ki je osnova za izdelavo zbirnega načrta oziroma prikaza. Nadejamo se, da je s tem tudi konec prepira o stroki, ki je vodilna pri določeni vrsti objekta, saj je projektiranje integralni proces, v katerega morajo biti vključene vse relevantne stroke, če naj bo rezultat kakovosten in funkcionalen objekt, kar je nenazadnje zapisal tudi pripravljavec zakona v obrazložitvi zakona: "Projektant mora glede na fazo projektne dokumentacije in

glede na vrsto gradnje zagotoviti, da v projektne timu sodelujejo strokovnjaki vseh strok, ki so za posamezne naloge v skladu z ZAID usposobljeni, saj ni pričakovati, da bi en sam strokovnjak obvladal vse vidike izdelave projektne dokumentacije."

V izdelavo projektne dokumentacije projektant tako vključi tiste pooblaščen arhitekto, pooblaščen krajinske arhitekto in pooblaščen inženirje ter strokovnjake z drugih strokovnih področij, katerih strokovne rešitve so glede na namen in zahtevnost objekta ter namen izdelave projektne dokumentacije potrebne. V projektni dokumentaciji se navedejo imena in priimki ter identifikacijske številke vseh pooblaščenih strokovnjakov ter imena in priimki drugih strokovnjakov, ki so sodelovali pri izdelavi projektne dokumentacije. Projektna dokumentacija pri stavbah poleg arhitekturnega prikaza obvezno vsebuje še gradbeno tehnični prikaz, pri gradbeno inženirskih objektih pa obvezno vsebuje gradbeno tehnični prikaz, pri objektih odprtega prostora pa arhitekturni in krajinski prikaz. To pomeni, da bo moral biti že v fazi izdelave projektne dokumentacije za gradbeno dovoljenje za stavbo vključen tudi pooblaščen inženir gradbeništva, ki bo tako lahko pravočasno določil ustrezno zasnovo gradbene konstrukcije.

Projektant, vodja projektiranja in pooblaščen strokovnjaki, ki sodelujejo pri izdelavi projektne dokumentacije, vsak za svoj del projektne dokumentacije s podpisom jamčijo, da projektna dokumentacija izpolnjuje zahteve tega zakona. Uspeli smo torej s predlogom, da bodo vsi sodelujoči pooblaščen strokovnjaki v vseh fazah izdelave projektne dokumentacije poimensko navedeni in da prevzemajo odgovornost za svoj izdelek, nismo pa uspeli doseči, da bi se vnovič uvedel naziv za nekdanjega odgovornega projektanta (predlagali smo izraz vodja načrta). Prav tako nismo uspeli, da bi bil pogoj za izdajo gradbenega in uporabnega dovoljenja tudi podpisana izjava o izpolnjevanju bistvenih zahtev v DGD in PID, ki bi jo podpisali vsi sodelujoči strokovnjaki in

Dejan PREBIL

ne le projektant in vodja projektiranja, kot predvideva GZ-1.

Dopustna manjša odstopanja od gradbenega dovoljenja po novem puščajo precej več manevrskega prostora, kot doslej. Posamezne zunanje mere, določene v gradbenem dovoljenju (širina, višina, dolžina, globina, polmer in podobno) se lahko pod nekaterimi pogoji povečajo tudi do 0,5 m (prej do 0,3 m), do 0,5 m se lahko spremenijo tudi ničelna kota pritličja, objekt pa se lahko horizontalno premakne od lege, določene v dokumentaciji za pridobitev gradbenega dovoljenja do 1,0 m. Seveda ob pogoju spoštovanja določb prostorskih aktov.

GZ-1 uvaja **manjše rekonstrukcije**, ki naj bi zapolnile vrzel med vzdrževalnimi deli in rekonstrukcijo. "So dela, ki niso vzdrževanje objekta in niso rekonstrukcija, so pa izboljšava ali zamenjava več posameznih konstrukcijskih elementov, s katero se ne ogroža stabilnosti konstrukcije, zamenjava elementov javnega vodovoda, javne kanalizacije, večji preboji konstrukcije, vgradnja dvigal v notranjosti objekta in manjše povečanje prostornine, ki ne poveča bruto tlorisne površine objekta, ter prizidava zunanega stopnišča ali dvigala, ki ne povezuje več kot treh etaž". Manjša rekonstrukcija se bo izvajala na podlagi prijave pričetka gradnje, ki bo morala vsebovati tudi **pisno mnenje pooblaščenega strokovnjaka s področja gradbeništva**, s katerim se predvidi rešitev, ki bo zagotovila, da se gradbenotehnične lastnosti objekta izboljšajo ali vsaj ne poslabšajo. Pooblaščen strokovnjak s področja gradbeništva bo po izvedeni manjši rekonstrukciji ustreznost izvedenih del tudi pisno potrdil.

Izjava pooblaščenega strokovnjaka s področja gradbeništva in prijava gradnje sta potrebni v primeru **postavitve začasnega skladiščnega objekta** in pri **novogradnji enostavnega objekta, ki je stavba**. Za primere, ko je treba **zaradi naravne in druge nesreče poškodovan objekt** čim prej sanirati, se uvaja možnost vzpostavitve v prvotno stanje le na podlagi prijave začetka gradnje in **izjave pooblaščenega strokovnjaka s po-**

dročja gradbeništva, da stanje obstoječega objekta tako izvedbo dopušča.

V luči prizadevanj za dvig potresne odpornosti stavb v Sloveniji nas veseli, da sta pripravljavec in vlada prepoznala pomembnost obveznega vključevanja pooblaščenih inženirjev s področja gradbeništva tako pri novogradnjah in manjših rekonstrukcijah objektov, kot tudi sanaciji objektov po naravnih nesrečah. Kljub našim stalnim pozivom pa **zakon žal še vedno ustrežno ne ureja področja rekonstrukcij**, saj še vedno ni določeno, kdaj so stroški za izvedbo rekonstrukcij nesorazmerni, še vedno ni ustreznega definicije zmogljivosti objekta, še vedno tudi ni jasno, kaj pomeni neposredno ogrožanje zdravja in življenja ljudi, premoženja večje vrednosti, prometa ali sosednjih objektov. Brez jasnih odgovorov na ta vprašanja problematike nezadostne potresne odpornosti velikega dela grajenega okolja in posledično življenjske ogroženosti večjega dela prebivalstva ob potresu ni mogoče reševati. Žal zakon ne predvideva niti nadaljnega urejanja te problematike v podzakonskih aktih.

Naši pozivi so izzveneli v prazno tudi pri **legalizacijah objektov**, saj ni zagotovljeno, da se iz legalizacij izločijo nevarni objekti, zato si bomo tudi v bodoče prizadevali, da se to spremeni.

Za **odstranitev zahtevnega ali manj zahtevnega objekta**, se zahteva prijava začetka gradnje, pri tem pa je potrebno priložiti tudi projektno dokumentacijo za odstranitev, če pa se objekt dotika objekta na tuji sosednji nepremičnini, ali je od njega oddaljen manj kot en meter, se poleg tega zahteva tudi gradbeno dovoljenje.

Če se pri projektiranju ne uporabi **prilagodene metode**, se izvede **pregled projektne dokumentacije** za izvedbo gradnje pri čemer izvajalca pregleda imenuje projektant. Izjava izvajalca pregleda, da projektna dokumentacija za izvedbo gradnje zagotavlja bistveno zahtevo, ki je bila predmet pregleda, je priložila projektne dokumentacije za izvedbo gradnje. Gre torej za neko vrsto notranje kontrole, zato te novosti ne gre mešati s revizijo

projektne dokumentacije, katere ponovno uvedbo vsaj v delu zagotavljanja mehanske odpornosti in stabilnosti ter požarne varnosti ves čas zagovarjamo. Ti dve najpomembnejši bistveni zahtevi pri zahtevnih objektih preverjajo tudi v drugih razvitih državah, npr. v Nemčiji, čeprav ta še zdaleč ni tako potresno ogrožena, kot Slovenija.

Ob vsaki spremembi podatkov iz prijave začetka gradnje je te spremembe treba prijaviti. S prijavo začetka gradnje se mnenjeda-jalci in inšpektorji ne le seznanijo, kot velja v GZ, pač pa imajo po novem tudi dolžnost, da vsak s svojega delovnega področja preverijo vsebinsko ustreznost podatkov in prilog k prijavi gradnje.

Nadzornik, ki prevzame nadzor nad gradnjo objekta, v odvisnosti od vrste objekta, gradnje in del v nadzor vključi pooblaščen strokovnjake, če pa teh sam nima, sklene pogodbo z drugim nadzornikom, ki jih ima. **Nadzornik, vodja nadzora in pooblaščen strokovnjaki, ki sodelujejo pri nadzoru**, vsak za svoj del nadzora s podpisom jamčijo, da gradnja izpolnjuje zahteve tega zakona. Na ta način je poskrbljeno, da **so v nadzor vključene vse potrebne stroke**. GZ-1 **prevladujoče stroke ne vsebuje več** (niti pri projektiranju niti pri nadzoru in vodenju del).

Nekoliko drugače so precizirane **naloge izvajalca**.

Če je na gradbišču istočasno več izvajalcev, investitor izmed njih določi izvajalca, ki bo prevzel tudi naloge **vodenja gradbišča**. Funkcije vodje gradbišča po zakonu ni več.

Zaradi enakega poimenovanja reguliranega poklica in funkcije na gradbišču (vodja del), na kar naj bi MOP opozorila Evropska komisija in zahtevala spremembo, predlog GZ-1 **ohranja izraz "vodja del" za reguliran poklic tistih posameznikov, ki so vpisani v imenik vodij del pri IZS**, medtem ko **nadomešča izraz vodja del z izrazom "vodja gradnje"** za opravljanje nalog tistih posameznikov, ki so po gradbeni pogodbi z investitorjem na strani izvajalca imenovani za vodenje gradnje. Vodje gradnje so lahko pooblaščen strokovnjaki, vodje del, mojstri in delovodje; po prehodni

določbi (152. člen) tudi pooblašeni arhitekti in krajinski arhitekti, ki so strokovni izpit opravili v skladu s Pravilnikom o programu in načinu opravljanja strokovnih izpitov po zakonu o graditvi objektov (Uradni list RS, št. 27/85 in 47/95), pri tem pa so posebni del strokovnega izpita opravili iz vodenja del. S slednjim zakon vrača pridobljeno pravico vodenja del tistim pooblaščenim arhitektom in krajinskim arhitektom, ki jim je bila z ZGO-1 odvzeta. Tako kot GZ tudi GZ-1 v odvisnosti od zahtevnosti objekta in obsega gradnje določa najnižjo stopnjo izobrazbe, ki jo mora imeti oseba, ki vodi gradnjo.

Tudi mi smo zahtevali, da se tistim pooblaščenim inženirjem gradbeništva, ki so imeli v preteklosti pravico izdelovati načrte arhitekture, le ta vrne. MOP, kljub temu da se z vrnitvijo odvzetih pravic strinja, ni bil pripravljen zadeve urediti v GZ-1 z obrazložitvijo, da pooblastila s področja projektiranja ureja ZAID in ne GZ, tako da **bo treba za ureditev te zadeve počakati na spremembo ZAID**. Šele v spremembi ZAID bo mesto tudi za ureditev naziva "nadzorni inženir".

Predlog GZ-1 določa tudi, da je sestavni del **dokazila o zanesljivosti objekta** tudi podpisana izjava nadzornika in vodje nadzora ter izvajalca in vodje gradnje, s katero dokazujejo, da objekt glede na namen, vrsto, velikost, zmogljivost, predvidene vplive in druge značilnosti v celoti izpolnjuje bistvene in druge zahteve ter je skladen z izdanim gradbenim dovoljenjem. **Za enostanovanjske stavbe** se lahko namesto dokazila o zanesljivosti objekta zahtevi za izdajo uporabnega dovoljenja priloži izjava nadzornika in vodje nadzora, da so dela dokončana v skladu z izdanim gradbenim dovoljenjem in projektno dokumentacijo za izvedbo gradnje ter da objekt izpolnjuje bistvene in druge zahteve. V zvezi s tem je Obrtno podjetniška zbornica Slovenije na MOP že naslovila svoje stališče, da bi to izjavo moral podpisati (tudi) izvajalec in njegov vodja gradnje, kar smo podprli, saj ima izvajalec po Obligacijskem zakoniku oblikacijo uspeha (tako kot projektant), nadzornik pa le oblikacijo prizadevanja. Poleg tega je investitor gradnjo naročil pri izvajalcu in ne nadzorniku. Zato je prvi poklican, da poda to izjavo, izvajalec (in ne nadzornik).

Predlog zakona bo jeseni obravnaval Državni zbor RS (DZ RS). Tik pred zaključkom redakcije smo prejeli informacijo, da je 43 poslank in poslancev vložilo zahtevo, da DZ RS o predlogu zakona opravi splošno razpravo. Po končani razpravi bo DZ RS odločal o tem, ali je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo. Če bo sprejel sklep, da je predlog primeren za nadaljnjo obravnavo, se bo zakonodajni postopek nadaljeval, sicer bo končan. V kolikor se bo nadaljeval, ocenjujemo, da bo zakon sprejet do konca leta. Uporabljati pa se bo začel 1. 6. 2022. ■

Zakonodaja o urejanju prostora

... IN NOVEGA ZAKONA O UREJANJU PROSTORA (ZUreP-3)

Ivan LEBAN, univ.dipl.inž.el.

Vodja projektne skupine za zakonodajo in član UO MSE

Napisati kratek članek o predlogu novega Zakona o urejanju prostora (ZureP-3), ki vsebuje kar 343 členov, je mogoče le s povzemanjem pripravljenih uradnih obrazložitev in subjektivno oceno, kaj bi bilo v takem članku smiselno izpostaviti. IZS je v času pripravljanja tega zakona, ki je trajalo skoraj dve leti, sodelovala s pripombami, ki pa so bile pričakovano, le delno sprejete. Vsekakor bo potrebno po sprejetju zakona članstvu posamezne novosti podrobneje razložiti.

ZAKAJ NOV ZAKON?

Tukaj je smiselno poseči nekoliko v zgodovino zakonodaje, ki obravnava prostorske ureditve. Prvi zakon z imenom ZUreP-1 se je rodil že leta 2003, a kmalu "razpadel" na posamezne zakone – na Zakon o prostorskem načrtovanju (ZPNačrt, 2007) in poseben Zakon o umeščanju **prostorskih ureditev državnega pomena** v prostor (ZUPDPP, 2010). To navajam zato, ker deli teh zakonov še vedno veljajo. Taka razdrobljenost in večkratno popraviljanje je privedlo do vrste neskladij in do odločitve, da se leta 2017, skupaj z novim gradbenim zakonom (GZ) napiše in izda tudi nov prostorski zakon, ki bi povzel in poenotil rešitve. Tako je leta 2018 začel veljati ZUreP-2, ki je v veliki meri upravičil zahteve in naredil velik korak k celoviti obravnavi področja prostorskega načrtovanja.

Zakaj torej potrebujemo spet nov zakon? Od začetke uporabe ZUreP-2 naj bi se nabralo kar nekaj predlogov za popravke, nekaj je tudi Evropskih direktiv, ki jih je treba prenesti v zakon. Zato se je MOP, kljub temu, da je ZUreP-3 nadgradnja ZUreP-2 in bi se morda lahko spremembe rešilo z dopolnitvami, odločilo, da se sočasno z novim gradbenim zakonom (GZ-1) izda tudi nov prostorski zakon, ki bi vseboval vse popravke. Pri tem je potrebno poudariti načelo, da se tam, kjer to ni potrebno, ne ruši določil ZureP-2.

BISTVENI CILJI SPREMEMB

Naštel bom nekaj bistvenih ciljev predloga novega zakona, nekatere bom tudi nekoliko razložil:

- jasnejša ločnica med strateškimi in izvedbenimi prostorskimi akti,
- spremembe procedur postopkov načrtovanja prostorskih ureditev državnega pomena, tudi zaradi zahteve po izpolnitvi Evropske direktive o energetski infrastrukturi (več v nadaljevanju),
- boljše določitev in aktivnejše sodelovanje nosilcev urejanja prostora,
- boljše definirano sodelovanje javnosti v postopkih,
- boljše povezanost postopka celovite presoje vplivov na okolje (CPVO) s postopki tega zakona,
- poenostavitev in oprava podvajanja nekaterih stopenj v procedurah,
- jasnejši zapis postopka pri združenem postopku za objekte državnega pomena,
- nadgradnja pravil za določanje gradbenih parcel,
- posodobitev ukrepov zemljiške politike.

NOVOSTI IN SPREMEMBE

Glede na zgoraj naštetih bistvenih ciljev lahko ugotovimo, da je podan velik poudarek sodelovanju in usklajevanju interesov med državo, nosilci urejanja prostora in občinami, kar je ena od slabih točk sedanjega zakona. Upamo le, da se bodo v bodoče hitreje in smiselno reševale kolizije interesov med posameznimi sektorji.

Novost je določilo, s katerim se že v zakonu določi, v katerih primerih je potrebno izdelati CPVO, s čimer se izognemo postopku, v katerem bi se to šele ugotavljalo.

Zakon je vključil v obravnavo tudi morsko obalo.

Nosilci urejanja prostora se razširjajo na udeležence pri urejanju prostora in dobivajo nove naloge.

Novosti v regionalnem prostorskem planu, ki pa čakajo na uvedbo regij.

Nekaj sprememb pri sprejemanju Občinskega prostorskega načrta in Podrobnega ob-

Ivan LEBAN

činskega prostorskega načrta, kjer pa ostajajo naslednje osnovne strokovne podloge: urbanistične zasnove (za mesta in naselja), krajinske zasnove in elaborat ekonomike.

Uvedba projektnega vodenja priprave državnega prostorskega načrta na pristojnem ministrstvu.

Določitev gradbene parcele.

Glede na vse dodatke in spremembe se je povečal tudi nabor izrazov in z njimi povezanih definicij. Ob tem ugotavljam, da je kar nekaj razlag pojmov, ki bi sodile v GZ.

V tem delu sem dolžan opozoriti tudi na nekaj za IZS ključnih zahtev, ki niso bile upoštevane:

- navedba in navezava na posamezno vrsto projektne dokumentacije (širše pojmovanje) kot obvezno podlago za izdelavo prostorskih aktov, kot je to ostalo za navezavo na investicijsko dokumentacijo,
- večkrat je pri načrtovanju omenjena pomembnost in potrebnost interdisciplinarnega pristopa pri pripravi prostorskih aktov, vendar je v nekaterih primerih (nepotrebno) omejena le na prostorske načrtovalce, kot vodje priprave.

Večja vloga občinskega urbanista.

Določitev obveznosti in načina uporabe enotnega informacijskega sistema.

Novost je tudi definiranje posegov v prostor, ki niso objekti po GZ. Za take posege se po ZUreP-3 predvideva priglasitev posega v prostor (analogija s prijavo gradnje po GZ).

Pri zemljiški politiki so novosti na področju predkupnih pravic in razlastitve.

DRŽAVNO PROSTORSKO NAČRTOVANJE

V tem delu so nastale morda največje spremembe, zato o tem nekoliko podrobneje. Ta materija bi zahtevala obširnejši članek, podkrepjen še s kakšnim diagramom poteka procedure, kar pogrešamo vsaj v obrazložitvi zakona in smo tako izdelan diagram, v času razprave, tudi predložili pripravljavcem zakona.

Predlagana rešitev procedur je nastala tudi ob upoštevanju nekaterih pripomb, ki

jih je podala IZS na prvo verzijo tega dela zakona, ki je bil nejasna in nesprejemljiva. Zdaj predlagane rešitve in procedure so logične, čeprav smo v IZS predlagali še dodatne poenostavitve (nepotrebno delno združenega postopka, ki bi ga lahko rešili z izjemami v osnovnem postopku). Sam postopek je fleksibilen in se lahko zaključi:

- s sprejetjem državnega prostorskega načrta (DPN) po ZUreP-3 ter se nadaljuje s projektiranjem in pridobivanjem gradbene dovoljenja (GD) po GZ,
- z načrtovanjem in projektiranjem v t.i. združenem postopku ali delnem združenem postopku, kjer se sočasno pridobi t.i. celovito dovoljenje (GD in okoljevarstveno soglasje (OVS)) in novo uredbo o državnem prostorskem ureditvenem načrtu; ta nova uredba ima namen rezervacije prostora za obdobje desetih let; postopek je namenjen predvsem objektom linijske infrastrukture; pri tem se v delnem združenem postopku ugotavlja odstopanja od DPN.

Za vse poti do gornjih zaključkov pa je značilno, da se v fazi načrtovanja izdela študijo variant in lahko sprejme uredbo o najustreznejši varianti, s katero proceduro pridobivanja celovitega dovoljenja začasno prekinemo, ne da bi morali kasneje del postopka ponavljati. Od tu naprej se postopki ločijo, glede na namen prikazan zgoraj.

V vseh postopkih je jasno določen vstop CPVO v proces načrtovanja. Določen je tudi način sodelovanja javnosti, pri čemer je poudarek na zgodnejši vključitvi in racionaliziranju načina sodelovanja in nena zadnje tudi določilo o statusu nevladnih organizacij, ki delujejo v javnem interesu.

Na pristojnem ministrstvu je predvideno projektno vodenje postopkov. V projektni skupini bodo udeleženci raznih interesnih združenj, tudi predstavnik IZS. Napisana ideja je sicer dobra, a zahtevna, ko jo bo treba tudi realizirati (dosledno spoštovanje rokov, kompetence sodelujočih, kadrovske okrepitve na ministrstvu).

PODZAKONSKI AKTI

Zakon predvideva sprejem vrste podzakonskih aktov, katerih osnutki so priloženi predlogu zakona, kar je seveda nujno in pohvalno. Prav ti akti bodo za uporabnike marsikje v praksi še pomembnejši od samega zakona. Prvi vtis je, da bo treba skrbno pregledati usklajenost podzakonskih aktov z zakonom ter odpraviti podvajanja določil.

Na tem mestu navajam le tiste podzakonske akte, ki bodo zanimivi za pooblaščenca inženirje in jih bo treba v nadaljevanju temeljito proučiti:

- Pravilnik o dokumentaciji pri DPN,
- Uredba o razrešitvi nasprotij javnih interesov,
- Uredba o smernicah nosilcev urejanja prostora,
- Uredba o programu opremljanja stavbenih zemljišč,
- Pravilnik o OPN in OPPN,
- Uredba o prostorskem informacijskem sistemu,
- Pravilnik o lokacijski informacij.

PRIČETEK UPORABE

Predvideno je, da se bo zakon začel uporabljati 1. junija 2022.

ZAKLJUČNA MISEL

Zakon je obsežen, na posameznih področjih prinaša bistvene spremembe. V mnogih poglavjih in procedurah se prepleta tudi z gradbenim zakonom in celo pojasnjuje pojme, ki bi jih pričakovali v GZ. Ocenjujem, da bodo morali pooblaščenca inženirji, predvsem projektanti, poznati vsaj posamezne dele tega obsežnega zakona. Vmesno obdobje od sprejetja do veljavnosti pa bomo morali vsi skupaj posvetiti izobraževanju o njem. ■

OBVESTILA IZS

NADALJUJE SE IZDELAVA SLOVENSkih STANDARDIZIRANIH POPISOV ZA STAVBE

Konec leta 2019 je IZS pričela z izvajanjem projekta izdelave slovenskih standardiziranih popisov za stavbe in sicer za **gradbeno obrtniška dela**. Jeseni 2020 je bil projekt razširjen še na izdelavo popisov za **elektro dela**, v začetku tega leta pa še na popise za **strojna dela**. Pri pripravi standardiziranih popisov smo se oprli na **avstrijske standardizirane popise**, katere smo v večjem delu že prevedli, sedaj pa poteka njihova prilagoditev na slovenske razmere – prakso in predpise. Izkazalo se je, da so potrebne prilagoditve precej obsežne; v marsikaterem delu terjajo široko razpravo in usklajevanje tako znotraj posamezne stroke, kot med strokami. Kot precej zahtevno se je izkazalo tudi usklajevanje izrazoslovja.

Ko bodo standardizirani popisi del pripravljeni, jih bomo sprva objavili z namenom **javne obravnave**. Prizadevamo si, da bi se to zgodilo še v letošnjem letu.

VLADA PREDLAGALA USTAVNEMU SODIŠČU RS ZAVRNITEV POBUDE PO ODPRAMI PLAČLJIVOSTI OBVEZNIH STANDARDOV

IZS je skupaj z **Zbornico za arhitekturo in prostor Slovenije (ZAPS)** na **Vlado RS** in **Državni zbor RS** podala pobudo k odpravi neustavnosti plačljivosti obveznih standardov (SIST). **Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo** je pobudnicama sporočil, da je Vlada RS v zvezi s tem sprejela sklep, da Ustavnemu sodišču predlaga, da pobudo za začetek postopka ocene ustavnosti 4. odstavka 22. člena in 23. člen ZSt-1, ki jo je vložila ZAPS, zavrne. Kot glavni razlog za takšno stališče je MGRT navedel dejstvo, da so standardi avtorsko zaščiteni v skladu z mednarodnimi pravili. Odgovor ministrstva je v celoti dostopen na naši spletni strani v rubriki *Novice*. S prizadevanji bomo nadaljevali. Vladi RS bomo predlagali, da v proračunu zagotovi finančna sredstva za plačilo avtorskih pravic standardov v obvezni uporabi.

POBUDA ZA VKLJUČITEV INŽENIRSKIH VSEBIN V UČNE PROGRAME

Na IZS si želimo prispevati k pravilnemu razumevanju in poznavanju dela pooblaščenih inženirjev, zato smo **Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport** ponudili pripravljenost za sodelovanje pri prenovi učnih programov – v tistem delu, ki zadeva strokovna področja naših članov. Na ta način želimo odpraviti tudi površne in napačne navedbe v učnih gradivih, kot je recimo razlaga, da stavbo gradi arhitekt, in pa, da se gradbenega inženirja predstavlja kot zidarja. Cilj naših aktivnosti je tudi dvig zanimanja za vpis na srednje in višje ter visokošolske tehnične programe. Dopis je dostopen na naši spletni strani v rubriki *Novice*.

KDO VSE MORA KPK POROČATI O PREMOŽENJSKEM STANJU?

Z novelo **Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije (ZIntPK)**, ki je stopila v veljavo 17. novembra 2020, je bila med drugim spremenjena tudi definicija oseb odgovornih za javna naročila. Opredelitev oseb, odgovornih za javna naročila je pomembna, ker so te osebe pod določenimi pogoji dolžne **Komisiji za preprečevanje korupcije (KPK)** sporočiti svoje premoženjsko stanje.

Po novem so to osebe, ki sodelujejo pri postopkih javnega naročanja (kadar izvedbo postopka kot obvezno določa zakon) in je vrednost naročila več kot 100.000 evrov. Gre za osebe, ki jih naročniki imenujejo v strokovne komisije za oddajo javnega naročila in osebe, ki odločajo, potrjujejo in predlagajo vsebino razpisne dokumentacije, ocenjujejo ponudbe oziroma naročniku predlagajo izbor ponudnika. Pri tem ni pomembno, ali gre za osebe, ki so zaposlene pri naročniku, ali pa gre za osebe, ki pri naročniku niso zaposlene (npr. zunanji člani strokovnih komisij, zunanji pripravljavci projektne dokumentacije itd.).

Projektanti, fizične osebe, ki pripravljajo projektno dokumentacijo za javno naročilo ali vsebinsko sodelujejo pri njeni pripravi, običajno ustrezajo definiciji osebe, odgovorne za javna naročila in s tem postanejo

zavezanci za sporočanje premoženjskega stanja, ker se običajno po strokovni plati sledi njihovim rešitvam. Več v dopisu Ministrstva za pravosodje, ki je dostopen na naši spletni strani v rubriki *Novice*.

GURS JE OBJAVIL NOVO VERZIJU TEHNIČNIH SPECIFIKACIJ

Geodetska uprava RS (GURS) je 25. maja objavila **novi verzijo Tehničnih specifikacij** (v veljavo stopijo 1. 7. 2021) in **Dodatek k tehničnim specifikacijam za poglavje 7.3.**, ki se nanaša na osnovna pravila o vsebini, obsegu in obliki podatkov za podajo predloga s strani geodetskega podjetja, da GURS izvede predhodno lokacijsko izboljšavo na širšem območju geodetske storitve.

Dopolnitve tehničnih specifikacij so posledica priprave na prehod na vodenje in vzdrževanje (koordinatno) katastra v novem informacijskem sistemu, ki ga opredeljuje Zakon o katastru nepremičnin. S temi dopolnitvami bo omogočena enostavna in čim bolj avtomatizirana predelava obstoječih digitalnih podatkov v izmenjalni format novega sistema. Več na **GEOblogu** (ID2312 in ID2313).

49. GEODETSKI DAN BO 16. SEPTEMBRA 2021

Zveza geodetov Slovenije in Primorsko geodetsko društvo vabita k udeležbi na **49. Geodetskem dnevu** z naslovom **“Izzivi digitalne preobrazbe katastra”**. Zaradi hitro spreminjajoče se situacije v vezi grožnje z okužbo s koronavirusno boleznijo COVID-19 bo izveden v obliki spletne konference potekajoče iz prostorov Gledališča Koper (Verdijeva ulica 3). **Rok za prijavo je 14. september 2021.** Pooblaščen in nadzorni inženirji za udeležbo na seminarju pridobijo 3 kreditne točke iz izbirnih vsebin skladno s Splošnim aktom o stalnem poklicnem usposabljanju pooblaščenih inženirjev. ■

Evidentiranje nepremičnin

KAJ NAM JE PRINESEL ZAKON O KATASTRU NEPREMIČNIN?

PI Andrej HUDOKLIN, dipl.inž.geod.
DOMPLAN, d.d.

Andrej HUDOKLIN

Čas hitrih sprememb, v katerem živimo, nas sili v nenehno prilagajanje in razvoj, temu pa sledi tudi zakonodaja – in tako smo spomladi letos dobili Zakon o katastru nepremičnin (ZKN). Z njegovo uveljavitvijo je prenehal veljati Zakon o evidentiranju nepremičnin (ZEN; Uradni list RS, št. 47/06, 65/07 – odl. US in 79/12 – odl. US, 61/17 – ZAID, 7/18 in 33/19), ki pa se z izjemo tretjega odstavka 26. člena uporablja do začetka uporabe ZKN, to je do 4. aprila 2022, razen določb 138. do 144. člena ZKN, ki se začnejo uporabljati 28. februarja 2022.

ZKN rešitve, ki jih je doslej vseboval ZEN in se ob izvajanju v praksi niso izkazale za sporne ali pomanjkljive, ohranja nespremenjene oziroma jih nadgrajuje in izboljšuje.

V kataster se pri podatkih o stavbi dodaja nov podatek o dovoljeni rabi stavbe. Podatek bo prevzet iz gradbenega dovoljenja.

Prinaša pa tudi spremembe in novosti. V nadaljevanju izpostavljam bistvene spremembe in najpomembnejše novosti, ki jih prinaša nov zakon.

- Najpomembnejša konceptualna novost, ki jo prinaša ZKN, je združitev dosedanjih evidenc zemljiškega katastra, katastra stavb in registra nepremičnin v enotno evidenco – **Kataster nepremičnin**. ZKN obravnava nepremičnino kot celoto in jo definira kot parcelo in z njo povezane sestavine. Kot predmet vpisa poleg parcele, stavbe in delov stavbe dodaja še zemljišče in gradbeno inženirske objekte. Beseda “zemljišče” torej ni sopomenka za parcelo, ampak se nanaša na del parcele ali parcelo ali več delov različnih parcel (dejanska raba zemljišč, območje stvarnih pravic ...).
- Za vpis podatkov v kataster nepremičnin določa ZKN **enoten katastrski postopek**,

ki je razdeljen na inženirski in upravni del. Definira vrste katastrskih postopkov in ureja njihovo izvajanje ter kot novost, pred začetkom izvedbe posameznega postopka, uvaja obvezno objavo katastrskih postopkov v novem, centralnem informacijskem sistemu.

- Zelo pomembna novost je **možnost evidentiranja območja stavbnih pravic in območja služnosti**. Bistvena sestavina pogodbe o ustanovitvi stavbne pravice/služnosti je natančen opis stavbne pravice/služnosti. Dosedanja ureditev ni zagotavljala nedvoumne določitve območja, na katero se nanaša izvrševanje stavbne pravice/služnosti. ZKN omogoča vpis lokacije in prostorske razsežnosti stavbne pravice, stvarne služnosti in ne-

prave stvarne služnosti, kar predstavlja pomembno podporo zemljiški knjigi pri upravljanju nepremičnin.

- Podaja pravno podlaga za celovito informatizacijo vseh poslovnih procesov v zvezi z odločanjem o vpisih v kataster nepremičnin in **uvaja elektronsko poslovanje**. Katastrski elaborati se predajajo v informacijski sistem samo v elektronski obliki.
- Ureja **način vodenja sestavin delov stavbe**, kot so na primer atriji in odmerjeni parkirni prostori, za zagotovitev pravih vpisov etažne lastnine. Pri podatkih o stavbi se dodaja **podatek o dovoljeni rabi stavbe**, saj se do sedaj v katastru stavb niso vodili podatki o namenski rabi. Podatek o dovoljeni rabi bo prevzet iz gradbenega dovoljenja.
- Tudi pri katastrskih postopkih uvaja spremembe. Bistveno odstopanje od

sedanje prakse je, da **morajo biti vse urejene meje parcel**, ki imajo določene koordinate s predpisano natančnostjo, v **naravi označene**. Za meje, ki imajo status urejene meje, pa v naravi še niso označene z mejniki, je predpisana obveznost njihove označitve v naravi ob izvedbi prvega katastrskega postopka po začetku uporabe zakona.

- Kot dodatno pravno varnost lastnikov nepremičnin in naročnikov katastrskih postopkov ZKN v poglavju “**Strokovna napaka**” uvaja možnost preveritve izdelave elaborata. Stranka, ki v upravnem delu katastrskega postopka zahtuje, da elaborat ni skladen s standardi in pravili geodetske stroke, mora za svoje navedbe predložiti dokaze – drugo mnenje. To izdelava geodetsko podjetje, ki ni izdelalo elaborata, vloženega v informacijski sistem katastra.

Navedene novosti bodo zagotavljale nov, kakovosten in celosten koncept vpisa nepremičnin. Dejstvo je, da s **sprejetjem ZKN postaja kataster nepremičnin uradna evidenca, ki prikazuje nepremičnino kot celoto, s sistemsko in enotno vpisanimi podatki za vse nepremičnine**.

Pogled pripravljavca novega zakona si lahko preberete v osrednjem intervjuju v tej številki IZS.NOVO, v katerem ZKN komentira generalni direktor Geodetske uprave RS, Tomaž Petek. ■

Generalni direktor Geodetske uprave RS

TOMAŽ PETEK: NOV INFORMACIJSKI SISTEM BO V MNOGOČEM SPREMENIL NAČIN SODELOVANJA POOBLAŠČENIH INŽENIRJEV GEODEZIJE Z GURS

Pogovarjal se je Matjaž GRILC

Letos spomladi je Državni zbor sprejel nov Zakon o katastru nepremičnin, za katerega se zdi, da je v mnogočem prelomen, da zaključuje neko obdobje prehoda v popolno digitalno poslovanje, hkrati pa v vsebinskem smislu postavi nepremičnino v popolnoma nov kontekst. Prosim na kratko predstavite vse bistvene novosti, ki jih prinaša ta za geodetsko stroko ključen zakon.

Nov Zakon o katastru nepremičnin (ZKN) bo nadomestil zdaj veljavni Zakon o evidentiranju nepremičnin (ZEN). V prvi vrsti je potrebno omeniti, da ta zakon daje ustrezno pravno podlago za povsem elektronsko poslovanje Geodetske uprave RS (GURS) v procesu evidentiranja nepremičnin, kar bo skrajšalo čas od prejema vloge do izdaje odločbe.

Zakon prinaša poenotenje evidentiranja nepremičnin na način, da se **evidentiranje stavb, parcel in delov stavb združuje v enoten katastrski postopek**. Zakon daje pravno podlago za delovanje enovitega informacijskega sistema za kataster nepremičnin, ki nastaja v programu projektov eProstor. Ta informacijski sistem bo pomenil poenostavitve in avtomatizacijo določenih postopkov evidentiranja, kar bo imelo za posledico, da bomo določene sodelavce lahko po letu 2021 prerazporedili iz kontrolnih postopkov na področja zagotavljanja kakovosti na druga področja dela GURS, kjer nam jih danes primanjkuje.

Zakon vzpostavlja novo evidenco **“register naslovov”**, ki je evidenca podatkov o naslovih v Republiki Sloveniji, ki so se doslej vodili kot sestavni del registra prostorskih enot. V večini evropskih držav je to eden izmed “ključnih” registrov, ki ga vodi in vzdržuje organ državne uprave z namenom souporabe in delovanja eUprave.

Zakon **ustrezneje določa nekatere temeljne pojme**, kot so nepremičnina, parcela, stavba, del stavbe in njihovo vsebinsko opredelitev v povezavi do Stvarno pravnega zakonika.

Prav tako je novi zakon podrobneje uredil področje **izboljševanja položajne natančnosti grafičnega dela zemljiškega katastra**, kar je pogosta tarča kritik naših uporabnikov. Natančneje določa tudi **evidentiranje delov stavb in sestavin nepremičnin** (atriji in parkirišča ...) ter ureditve evidentiranja

drugih sestavin nepremičnine (inženirski objekti ter objekti javne infrastrukture).

Predlog besedila predstavlja ustrezno podlago za uvajanje **večnamenskega katastra** po vzoru nekaterih razvitejših držav.

Zakon se v polni meri začne izvajati 1. aprila 2022. Takrat bo začel operativno delovati tudi povsem nov, sodoben informacijski sistem, ki pomeni v primerjavi z obstoječim informacijskim sistemom GURS velik korak naprej – omogočil bo popolno digitalno poslovanje in avtomatizacijo procesov. S tem se v mnogočem spreminja tudi način sodelovanja naših članov, pooblaščenih inženirjev geodezije, z GURS. To v operativnem smislu predstavlja ogromen logistični zalogaj. Ste nanj dobro pripravljeni?

Drži, da nas čaka izjemen logistični zalogaj pri prehodu iz obstoječega sistema na nov informacijski sistem katastra nepremičnin. Kljub temu da priprave na digitalno poslovanje in avtomatizacijo procesov potekajo vzporedno s snovanjem nove informacijske rešitve, ki nastaja v okviru programa projektov eProstor, nas čaka še veliko dela, preden bomo lahko rekli, da smo povsem pripravljeni na izvajanje novega zakona na dan 1. 4. 2022. Med aktivnostmi, ki so pred nami je tudi usposabljanja za pooblaščen inženirje geodezije in druge zaposlene v geodetskih podjetjih.

Bo nov sistem prinesel tudi racionalizacijo poslovanja in pospešitev reševanja vlog? Bodo zaostanki samo še neprijeten spomin?

Na tem mestu bi želel poudariti, da smo na GURS uspeli že ob izteku lanskega leta v veliki meri odpraviti zaostanke pri izvajanju upravnega dela postopkov evidentiranja nepremičnin. Za to se želim zahvaliti vsem uslužbencem GURS, ki so s svojim prizadevnim delom prispevali k temu. Že brez velikih zaostankov bomo namreč imeli obilico dela pri migraciji sistema, saj bo potrebno elaborirati, ki bodo aprila prihodnje leto v izdelavi, preoblikovati v strukturo, ki jo bo sprejel nov informacijski sistem.

Prav racionalizacija poslovanja in pohitritev reševanja vlog v katastrskih postopkih sta bili eni od glavnih vodil pri pripravi ZKN in prepričan sem, da besedilo ZKN daje za to ustrezno podlago.

Se z novim zakonom kaj spreminja odgovornost sodelujočih pri izvajanju geodetskih storitev? Bi radi pooblaščen inženirje geodezije opozorili na kakšne novosti?

Verjetno bo za pooblaščen inženirje največja novost, poleg enotnega katastrskega postopka za stavbe in zemljišča, ravno uporaba **novega informacijskega sistema “IS Kataster”**. S sprejetjem zakona je dana ustrezna pravna podlaga za celovito informatizacijo vseh poslovnih procesov v zvezi z odločanjem o vpisih v kataster nepremičnin, register prostorskih enot, evidenco državne meje in register naslovov. Zakon torej uvaja obvezno elektronsko vlaganje dokumentov in vodenje “elektronskega” spisa, kar pomeni posodobitev in racionalizacijo poslovanja GURS. V praksi bo to pomenilo, da bodo pooblaščen inženirji elaborat katastrskega postopka vlagali neposredno v prenovljen informacijski sistem kataster, ki nastaja v programu projektov eProstor. To pomeni da bo prva kontrola tehnične kakovosti izvedena neposredno ob vložitvi elaborata.

Z novim zakonom uvajate določilo, da se mora vnaprej najaviti izvajanje vsakega katastrskega postopka. Ali menite, da je to priložnost za sporazum oz. dogovor med GURS in IZS o vzajemni kontroli kakovosti opravljanja storitev tudi na terenu?

Namen objave katastrskega postopka v IS Kataster je vključitev in sodelovanje oseb, ki imajo pravni interes za sodelovanje v katastrskem postopku. S tem so mišljene predvsem osebe, ki v zemljiški knjigi niso vpisane z EMŠO oz. matično številko, saj so le te samo na tak način lahko obveščene, da se bo na njihovih nepremičninah odvijal katastrski postopek.

Med aktivnostmi, potrebnimi za zagotavljanje višje kakovosti podatkov in storitev, nedvomno sodi tudi ustrezen nadzor. Sporazum o vzajemni kontroli kakovosti je smiseln, predvsem pa bi moral vključevati tudi izmenjavo rezultatov takih kontrol. Skupna kontrola kakovosti opravljanja storitev tudi na terenu je sicer ena od možnih oblik sodelovanja med GURS in IZS, vendar moramo pred tem poskrbeti za ustrezno usposabljanje vseh deležnikov in na ta način zagotoviti prizadevanje vseh akterjev za dvig kakovosti podatkov in storitev tako na strani GURS kot tudi na strani geodetskih podjetij.

Naši člani večkrat izpostavijo težavo, da pri tolmačenju zakonov in pravilnikov oz. pri uporabi primerov dobre prakse prihaja do različnega pogleda po različnih območnih geodetskih upravah. Nekoč smo že imeli skupna izobraževanja upravnih delavcev GURS in izvajalcev katastrskih storitev, kar je vedno pripomoglo k poenotenju razumevanja različnih strokovnih izzivov. Je morda nov zakon priložnost, da to prakso ponovno uvedemo in v skupni organizaciji (IZS in GURS) občasno organiziramo taka izobraževanja?

Skupna usposabljanja, ki jih omenjate, so sicer načrtovana v jesenskem obdobju vendar je to zgolj prvi korak v poenotenju razumevanja predpisov. Z odpravo krajevne pristojnosti smo sicer občutno zmanjšali število primerov, ko je prihajalo do različnega pogleda in tolmačenja istega predpisa po različnih območnih geodetskih upravah. V kolikor se navkljub prizadevanjem, da poenotimo in standardiziramo poslovanje GURS, še vedno pripeti kakšen takšen primer, kot ga navajate, bomo veseli konkretnih navedb, da lahko ustrezno ukrepamo in preprečimo različno razumevanje navodil, kar je seveda nesprejemljivo. V ta namen imamo namreč vzpostavljen mehanizem obveščanja in usklajevanja, ki ga je v takih primerih potrebno uporabiti.

Danes ima Matična sekcija geodetov svoj program obveznega izobraževanja za člane, vi pa prav tako izvajate interno usposabljanje svojih zaposlenih. Bi to lahko združili in skupaj poslušali enaka izobraževanja, hkrati pa bi imeli še priložnost osebnih stikov in izmenjave mnenj, ki jih bo po uvedbi novega informacijskega sistema še manj.

Prve korake v tej smeri smo storili že na skupnem sestanku med IZS in GURS, ki je bil v začetku junija letos, na katerem smo se dogovorili za skupen nastop pri pripravah na izvajanje ZKN. V ta namen bomo dopolnili tudi dogovor o medsebojnem sodelovanju.

Skupna izobraževanja bodo morala pokrivati vsa področja, ki jih pokriva ZKN, poleg parcel tudi stavbe in dele stavb. Geodetska uprava je zainteresirana za tovrstna skupna usposabljanja, saj pomenijo dvig kakovosti poslovanja tako za geodetske izvajalce kot tudi za geodetsko upravo. Prva uvajalna izobraževanja za ZKN in informacijski sistem kataster bo izvedel izvajalec implementacije IS Kataster, v nadaljevanju, ob vzpostavitvi dobre prakse, pa bi bilo potrebno taka izobraževanja izvajati skupno. GURS je za svoje interne potrebe že pristopila k vzpostavitvi spletne platforme poimenovane "Center znanja", ki bi jo v bodoče lahko nadgradili tudi za izvedbo tovrstnih skupnih usposabljanj.

Lahko poveste še nekaj besed o tematici, ki je zakon ne obravnava posebej – to

Tomaž PETEK

je Zbirni kataster gospodarske javne infrastrukture (GJI). Občutek imamo, da to področje v zadnjem času stagnira, zdi se, da se zaupanje v te podatke izgublja. Kakšne načrte imate v zvezi s to evidenco? Zdi se, da se je primerjalna prednost, ki jo je Slovenija z vzpostavljeno evidenco GJI imela, kar malo izgubila.

Ne strinjam se s trditvijo, da področje GJI stagnira oziroma da uporabniki zgubljajo zaupanje v te podatke, saj dinamika vpisov v GJI in uporaba podatkov v različne namene nenehno raste. Res se morda to področje trenutno manj omenja in javno izpostavlja, vendar s tem pomen evidence ni nič manjši. V Republiki Sloveniji je sistem evidentiranja gospodarske javne infrastrukture vzpostavljen, vendar pa se lahko strinjam, da bi bilo to področje lahko bolj celovito urejeno. GURS je matičnemu ministrstvu že pred časom predlagala, da bi pristopili k pripravi systemskega zakona, ki bo določal evidentiranja gospodarske infrastrukture. V letu 2022 tako predvidevamo pripravo **Zakona o evidentiranju gospodarske infrastrukture.**

Lahko za konec poveste še nekaj besed o bodočem razvoju GURS? V mislih imam bolj aktivno vlogo pri usklajevanju nepremičninskih in prostorskih podatkov, ne samo znotraj geodetske uprave, ampak tudi med drugimi sektorji resornega ministrstva. Zdi se, da ste kot nosilci bazične nepremičninske evidence, na katere se vežejo vse ostale prostorske evidence, kompetentni in ustrezno pripravljeni na tako vlogo.

GURS si je v strategiji državne geodetske službe do leta 2025 zapisala, da bo zagotavljala infrastrukturo za prostorske informacije ter učinkovite storitve in kakovostne uradne prostorske podatke na načine, ki ustrezajo visokim standardom geoinformacijsko usposobljene družbe. V skladu z zapisano strategijo želimo postati **referenčna**

organizacija za področji uradne prostorske podatkovne infrastrukture in urejanja nepremičnin v Republiki Sloveniji. Svojo vlogo pri zagotavljanju in delovanju infrastrukture za prostorske informacije nameravamo okrepiti v okviru izpolnjevanja nalog zapisanih v Načrtu za odpornost in okrevanje, v okviru katerega načrtujemo povezavo ključne prostorske in okoljske digitalne podatkovne infrastrukture ter medsebojno povezavo ključnih procesov in podatkovnih zbirk.

V Programu za izvajanje evropske kohezijske politike v Sloveniji za obdobje 2021-2027 je zapisana namera za spodbujanje digitalne transformacije družbe ter digitalizacijo javnih storitev. Menim, da mora biti Geodetska uprava aktivno vpeta v vse te ključne programe.

Gospod Tomaž Petek, generalni direktor GURS, zahvaljujemo se vam za vaše izčrpane odgovore. Bi za konec radi našim članom, pooblaščenim inženirjem geodezije, še kaj sporočili?

Ključno sporočilo, ki bi ga želel podati vsem pooblaščenim inženirjem, ki izvajajo katastrske postopke, kot tudi vsem uslužbencem GURS je, da lahko samo skupaj z dobrim medsebojnim sodelovanjem zagotovimo lastnikom nepremičnin kakovostno storitev, v kateri nobena stranka ne bo imela občutka, da je bila pri izvedbi katastrskega postopka kakorkoli v podrejenem položaju. Vse prepogosto se namreč dogaja, da poskušamo prevaliti krivdo za neakovostno in predolgotrajno storitev drug na drugega, namesto da bi se vsi skupaj prizadevali za dvig kakovosti in utrditev zaupanja v geodetske storitve pri naših uporabnikih. Katastrske postopke moramo vsi skupaj izvajati še bolj strokovno, pravočasno, natančno, na način dodane vrednosti in stroškovno učinkovito tako, da bodo presežena pričakovanja odjemalcev. ■

Vrednotenje inženirskih storitev

POSODOBLJEN CENIK GEODETSKIH STORITEV

PI Matej KOVAČIČ, univ.dipl.inž.geod.
Geodetski zavod Celje, d.o.o.
Predsednik UO MSGeo

Dosedanji **Cenik geodetskih storitev** (v nadaljevanju Cenik) je bil sprejet konec leta 2006 na podlagi 161. člena Zakona o evidentiranju nepremičnin (ZEN). Cenik je sprejela skupščina IZS. Osnova za izdelavo Cenika je bila ekonomska študija, ki je opredelila elemente za oblikovanje cene, pri tem upoštevala stroškovne elemente oblikovanja cen, realizirano ekonomsko aktivnost in tudi ekonomsko uspešnost geodetskih podjetij, narejene so bile primerjave z mednarodno uveljavljenimi statističnimi kategorijami. Cenik je bil noveliran v letu 2009 zaradi novih izkušenj pridobljenih predvsem ob uporabi takrat novega ZEN. Več kot deset let so ta Cenik uporabljala geodetska podjetja kot pomoč pri vrednotenju storitev in pripravi ponudb, prav tako je bil v pomoč naročnikom storitev za lažje razumevanje in naročanje storitev. Javni naročniki so Cenik velikokrat uporabljali v postopkih javnih naročil za določanje cene ali kot prilogo za sklenitev okvirnih sporazumov pri izvajanju geodetskih storitev. MSGeo je na podlagi Cenika pripravila **računalniški program Cegest za izračun cene**, za ostale naročnike in uporabnike pa je bila v pomoč razumevanju Cenika in oblikovanja cene narejena **smernica Naročanje geodetskih storitev**, ki je objavljena na spletni strani IZS.

V vsem tem obdobju se je nabralo kar nekaj razlogov, ki so klicali k temu, da je potrebno pripraviti novelo Cenika. Bistveni razlogi so predvsem:

- spremembe v predpisih (ZEN, Pravilnik o vpisih v kataster stavb, Pravilnik o evidentiranju podatkov v zemljiški kataster, GZ, ZUREP-2),
- sprejete Tehnične specifikacije, ki so podrobneje opredelile vsebino elaboratov geodetskih storitev (spremenjeni in obsežnejši posamezni sklopi),
- v nekaterih vsebinah je bil Cenik neaktualen, ker je vseboval storitve, ki se ne izvajajo več.

V letu 2020 je MSGeo aktivno pristopila k pripravi sprememb Cenika. Predlogi so se večkrat usklajevali na upravnem odboru sekcije, prav tako so bili dani v razpravo geodetskim izvajalcem. Aprila letos je upravni odbor IZS na svoji 279. redni seji potrdil novelo Cenika.

V nadaljevanju so podane **bistvene spremembe in novosti v Ceniku**.

Tarifni del cenika geodetskih storitev

15. GEODETSKI NAČRT		
15.1	Vzpostavitev geodetske mreže (geodetska točka)	45
15.2	Za izmero do 3.500 m ² zemljišča (običajno za enostanovanjski objekt)	400
15.3	Za vsakih nadaljnjih 1000 m ² od osnovnih 3500 m ² do začetnega 1ha.	80
15.4	Za izmero vsakega 1 ha ali več zemljišča v urbanem naselju	800
15.5	Za izmero vsakega začetnega 1 ha ali več zemljišča	600
15.6	Grafični prikaz proizvodne sposobnosti zemljišča z bonitetnimi točkami nad 50.	30
15.7	Pridobivanje podatkov o poteku komunalnih vodov iz katastra GJI (en vod)	5
15.8	Pridobivanje podatkov o poteku komunalnega voda pri posameznem upravljavcu (en vod) ali upravitelju zbirke podatkov	10
15.9	Prikaz dejanske ali namenske rabe zemljišča	30
15.10	Prikaz regulacijskih črt prostorskega akta; regulacijske linije, gradbene meje ali gradbene linije, enote urejanja prostora in namensko rabo prostora	75
15.11	Prikaz varstvenega območja, vodnih ter probalnih zemljišč in varovalnih pasov infrastrukturnih vodov	75
15.12	Lokacijski prikaz stvarnih in drugih pravic, ter pravnih dejstev (služnost, stavbna pravica, dogovorna uporaba)	150
15.13	Izdelava certifikata geodetskega načrta glede na stopnjo zahtevnosti (manj zahteven - 65 točk, zahteven - 130 točk, zelo zahteven - 200 točk) ali za vsak začet 1 ha izmerjenega zemljišča	65-200
15.14	Položajna uskladitev grafičnih podatkov zemljiškega katastra (preračun in transformacija arhivskih podatkov do 5 IDPOS - ov)	150
15.15	Dodatno posredovanje datoteke geodetskega načrta naročniku oziroma njegovemu projektantu mesec dni in več po predaji elaboratov geodetskega načrta naročniku (iskanje v arhivu,...)	50
15.16	Geodetski načrt izdelan v 3D tehniki (mrežni model) - povišek podpoglavja 15.2. ali 15.3. ali 15.4. ali 15.5. (od 15% do 50%)	
16. OBRAČUN PO URNIH POSTAVKAH		
16.1	Najzahtevnejša dela pooblaščenega inženirja (vodenje velikih geodetskih projektov na večjih območjih z velikim številom udeležencev - nove izmere, komasacije, veliki infrastrukturni objekti...)	70-90
16.2	Zahtevna dela pooblaščenega inženirja (vodenje, svetovanje, mejne obravnave, izdelava strokovnih mnenj, analiza podatkov iz zbirke listin, projektiranje geodetske mreže in geodetske izmere, izračun in izravnava koordinat, pregled elaboratov,...)	55-70
16.3	Manj zahtevna dela pooblaščenega inženirja ali strokovno usposobljenega osebjia (operater geodetskih instrumentov, geodetska izmera, izdelava manj zahtevnih vsebin elaborata, ...)	45
16.4	Operativna nezahtevna terenska (figurantska) in pisarniška dela (tiskanje in formatiranje elaborata, kopiranje in skeniranje, kontrolna izmera razdalj, stabilizacija geodetskih in mejnih točk, priprava vabil, urejanje pošte...)	20

SPLOŠNI DEL

- V 4. členu je dodano določilo, da se lahko naroča geodetske storitve pisno ali ustno. Podano je priporočilo, da se račun izda v roku 15 dni po opravljeni storitvi.
- V 10. členu so dodana nova pravila za obračunavanje po zemljiškokatastrskih točkah. Glede na zahtevnost terena (zaraščenost in razgibanost ali zazidanost) in glede na različne stopnje natančnosti točk se omogoča zvišanje ali znižanje posameznih postavk pri nekaterih storitvah.
- V 13. členu so dodana nova pravila za obračunavanje elaborata; zaradi tehnične zahtevnosti terena (zazidanosti) in tehnične zahtevnosti območja (gostota parcel) se lahko cena izdelave elaborata poveča do 50 %.
- Manjši popravki besedila so tudi v 15. in 18. členu Cenika, kjer se predvsem priporoča, da se pri nadstandardnih ali drugi storitvah uporabi obračun po urnih postavkah (uporaba novih tehnologij pri zajemu podatkov, izdelava modelov prostora, ipd.).

TARIFNI DEL

- V tarifnem delu so obdelana opravila za 15 različnih geodetskih storitev (prej 17). Ni več izračuna za storitve, ki se ne izvajajo več, dodana je nova storitev - lokacijska izboljšava.
- V storitvah ureditev meje, parcelacija, izravnava meje in označitev meje so dodana in točkovana nova opravila (priprava na mejno obravnavo), ki je zelo pomembna za kakovostno izvedbo storitve.
- V postopkih parcelacije je dodana novo opravilo - pridobitev soglasja za spremembo meje parcele, ki ga predvideva ZUreP-2.
- Na podlagi novih Tehničnih specifikacij so dodana nova opravila povezana z obdelavo topološke usklajenosti grafičnih slojev in opravila potrebna zaradi izvedbe izboljšave na širšem območju storitve zaradi zagotovitve koordinatnega vklopa v nov zvezni sloj zemljiškega katastra (ZKN), ki je nastal po izvedeni državni lokacijski izboljšavi celotnega območja Slovenije (projekti eProstor). Tovrstna opravila predvideva tudi nov Zakon o katastru nepremičnin.

- Bistveno bolj podrobno so v noveli Cenika navedena potrebna opravila za izvedbo storitev inženirske geodezije. V dosejanju Ceniku so bile storitve evidentiranje gospodarske javne infrastrukture (GJI), zakoličenje stavb in objektov in izdelava geodetskega načrta zelo skopo obravnavane in v številnih primerih niso bile uporabne za izračun cene. Zdaj so nova opravila skladnejša s predpisi, prav tako dopuščajo individualno obravnavo glede na evidentiranje različne vrste infrastrukture, zahtevnost terena, objekta in namena uporabe.

- V zadnjem delu tarifnega dela so se uskladile tudi urne postavke z novimi urnimi postavkami pooblaščenih inženirjev ostalih strok. Aktualizirali so se tudi opisi del.

Pri izračunu vrednosti posameznih storitev po prenovljenem Ceniku **se cene povečajo** v povprečju od 10-20 %, kar pa je manj kot znaša inflacija v obdobju 2009-2020. Nov Cenik omogoča predvsem **realnejše vrednotenje storitev**, individualno obravnavo in s tem izračun cene v odvisnosti od stanja podatkov v evidencah, zahtevnostjo terena in zahtevane stopnje natančnosti.

Od geodetskih podjetij pričakujem, da bodo Cenik uporabljala (to priporočilo je navedeno tudi v uredbnem delu Cenika) in da bomo od njih dobili ustrezne povratne informacije. Dejstvo je, da bo tako kot vedno pri spremembah, šele praktična uporaba podala nekatere odgovore na pričakovanja glede skladnosti posodobljenega Cenika z realnimi vrednostmi na trgu in realnim časovnim trajanjem posameznih opravil potrebnih za izvedbo storitve. Prav tako se bo v aprilu 2022 začel uporabljati nov Zakon o katastru nepremičnin (ZKN), ki bo svojimi podzakonskimi predpisi in novimi katastrskimi storitvami izkazal potrebo po novelaciji Cenika, poleg tega je tudi skoraj neizpodbitno dejstvo, da se pričakuje višanje cen zaradi inflacije. Kot je bila narejena novelacija Cenika iz leta 2006 v letu 2009, **bo v naslednjih letih zagotovo potrebna novelacija Cenika iz leta 2021**; za tem pa pričakujem neko daljše obdobje stabilnosti izvajanja geodetskih in katastrskih storitev.

Posodobljen Cenik je zagotovo lahko v pomoč geodetom in uporabnikom geodetskih storitev pri oblikovanju in vrednotenju geodetskih storitev, ne more pa biti garant za **primerne cene**, le te bo trg oblikoval samo, če bomo najprej geodeti cenili svoje delo, svoje izdelke in naše naročnike. ■

Nova verzija Cenika je vsem dosegljiva na naslednjih povezavah:

<https://www.izs.si/assets/media/izsnovo/2021/MSGeo/Cenik-geodetskih-storitev-MSGeo-objavljen-16-04-2021.pdf>

Vrednotenje inženirskih storitev

NOVE PRIPOROČENE CENE INŽENIRSKIH STORITEV

Mag. Barbara ŠKRABA FLIS, univ.dipl.inž.grad.
Inženirska zbornica Slovenije
Generalna sekretarka

Prporočena cena učinkovite ure storitve pooblaščenega in nadzornega inženirja

Sprejeto na 279. seji UO IZS dne 8. 4. 2021

Prporočena cena ure storitve pooblaščenega inženirja je odvisna od osebnih kompetenc, opisa dela in področja dela/funkcije.

Opis dela	Zaposleni, ki opravljajo naloge, ki so jim zaupane, samostojno, pri čemer naloge zahtevajo posebno teoretično strokovno znanje in praktične vodja načrta (VN), nadzornik del (ND), vodja del (VD), PI-Geo izkušnje.	Zaposleni, ki opravljajo zahtevno in odgovorno delo, ki jim je zaupano samostojno, pri čemer naloge zahtevajo posebno teoretično strokovno znanje in praktične izkušnje.	Zaposleni, ki opravljajo zahtevno in odgovorno delo, ki jim je zaupano samostojno, pri čemer naloge zahtevajo posebno teoretično strokovno znanje in praktične izkušnje. Ti zaposleni so redno in trajno pooblaščeni za vodenje, usposabljanje in nadzor drugih zaposlenih, kot tudi vodijo skupine zaposlenih iz drugih delovnih skupin.	Zaposleni, ki opravljajo izjemno zahtevno delo. Ti zaposleni v skladu z navodili delodajalca nosijo veliko odgovornost, opravljajo izčrpavajoče delo in običajno vodijo skupine zaposlenih tudi iz drugih delovnih skupin.
Področje dela/funkcija	vodja načrta (VN), nadzornik del (ND), vodja del (VD), PI-Geo	vodja načrta (VN), nadzornik del (ND), vodja del (VD) in PI-Geo za zahtevne projekte	vodja projekta (VP), vodja nadzora (VN), vodja gradnje (VG), vodje investicij in PI-Geo za zahtevne projekte	vodja projekta (VP), vodja nadzora (VN), vodja gradnje (VG) in vodje investicij za izjemno zahtevne projekte
Prporočena cena ure brez DDV	45-55 EUR	55-70 EUR	70-90 EUR	90-115 EUR

OPOMBA: V kolikor naročnik presodi, da je storitev opravljena nekakovostno, naj o tem obvesti IZS.

Upravni odbor je na redni seji aprila 2021 potrdil nove priporočene cene učinkovite ure storitve pooblaščenega in nadzornega inženirja, saj so se v času od leta 2011, ko so bile sprejete prejšnje priporočene cene, znatno spremenile tako razmere v poslovnem okolju kot zakonodaja in predpisi.

Inflacija je v času od leta 2011 do 2020 znašala 9,4 %. Od aprila 2011 do decembra 2020 je povprečna mesečna bruto plača na zaposleno osebo v Sloveniji zrasla za 21,05 %. Sprememba zakonodaje je odpravila stare in prinesla nove regulirane poklice.

Pri pripravi novih priporočenih cen inženirskih storitev smo si pomagali z avstrijsko Kolektivno pogodbo za pooblaščenega inženirja in zaposlene v njihovih birojih, ki za različne poklicne skupine v odvisnosti od stopnje izobrazbe, osebnih kompetenc, opisa dela in področja dela/funkcije določa minimalno bruto plačo posameznika. Ob tem smo seveda upoštevali tudi razmerje povprečnega bruto

domačega proizvoda na osebo v Sloveniji in Avstriji.

Tako so bile formirane štiri skupine, v katerih so za različne funkcije, ki jih opravljajo pooblaščen in nadzorni inženirji (vodja načrta, vodja projekta, nadzornik del, vodja nadzora, vodja del, vodja gradnje, PI geodet, vodja investicije), v odvisnosti od stopnje samostojnosti dela, ki ga opravljajo, zahtevnosti naloge in odgovornosti, ki jo prevzemajo, določene spodnje in zgornje vrednosti priporočenih urnih postavk učinkovitega dela. To pomeni dela brez na primer odmora za malico, vožnje na sestanek in podobno.

Priporočene cene so cene za kakovostno opravljeno delo, zato je upravni odbor IZS cene potrdil z opombo, da naj naročnik, v kolikor bo presodil, da delo ni bilo opravljeno kakovostno, o tem obvesti zbornico. ■

Nove priporočene cene so objavljene na:

<https://www.izs.si/aktualno/novice/priporocena-cena-efektivne-ure-storitve-pooblasčenega-in-nadzornega-inženirja>

Javno naročanje arhitekturnih in inženirskih storitev

PRENOVA SMERNIC ZA JAVNO NAROČANJE ARHITEKTURNIH IN INŽENIRSKIH STORITEV

PI mag. Vinko VOLČANJK, univ.dipl.inž.el.

Savaprojekt d.d.

Vodja projektne skupine za analizo problematike referenc v sistemu javnega naročanja
Predsednik UO MSE

mag. Vinko VOLČANJK

Ministrstvo za javno upravo je junija 2016 tudi v sodelovanju z IZS izdalo Smernice za javno naročanje arhitekturnih in inženirskih storitev. Praksa in spremembe v aktualnih predpisih terjajo prenovo in dopolnitev vsebine smernice. Zato že potekajo pogovori in usklajevanja s predstavniki pristojnega ministrstva in Zbornice za arhitekturo in prostor Slovenije.

IZHODIŠČA ZA PRENOVO

Smernica temelji na izhodiščih, ki jih določa Zakon o javnem naročanju (ZJN-3) in opredeljuje postopke naročanja storitev, ki jih opravljajo pooblaščen arhitekti in pooblaščen inženirji. Je orodje, ki ga izdajatelj smernice priporoča naročnikom v uporabo in daje primerne ter s predpisi in prakso s področja javnega naročanja usklajene usmeritve, kako naj postopek javnega naročila za izbiro izvajalca arhitekturnih in inženirskih storitev praviloma poteka. Ker so se od izdaje smernic do danes spremenila nekatera izhodišča, praksa in razvoj načrtovanja pa so pokazali nove potrebe, je potrebno smernice prenoviti in dopolniti.

OPREDELITEV POJMOV V POVEZAVI S PREDPISI

Nova zakonodaja, tako gradbena kot s področja javnega naročanja, spreminja nekatera pojmovanja in določa nekoliko spremenjene postopke. Omenjeno seveda terja prilagoditev in umeščanje pojasnil. Vsebina se bo uskladila po sprejetju novega Gradbenega zakona (GZ-1) in novele ZJN-3B.

Poimenovanje udeležencev v procesu graditve objektov

Gradbeni zakon v svojih določilih z vidika poimenovanj udeležencev v procesu graditve ne obravnava podrobneje – po posameznih strokah, temveč predpisuje obveznosti in zahteve zgolj iz vidika vlog (projektant, nadzornik, izvajalec), pri čemer izpostavlja le vodje posameznih udeležencev vlog. Zato je v smislu poenotenja in prepoznavanja vlog posameznih udeležencev potrebno poimenovati tudi vloge posame-

znikov kot udeležencev strokovnjakov, kar bo koristno za naročanje in izvedbo (pri projektiranju, nadzoru in gradnji):

- za prepoznavanje vlog v procesu graditve,
- za prepoznavanje referenc opravljenih del po posameznih udeležencih in strokah,
- za poenotenje poimenovanj za preglednejše in lažje izvajanje javnih naročil.

STROKOVNI PREGLED PROJEKTNE DOKUMENTACIJE

Z ukinitvijo obvezne revizije projektne dokumentacije za gradbeno dovoljenje je nastala praznina v opredeljevanju, kaj je revizija, kaj je recenzija, kaj je pregled. Zato imajo mnogi javni naročniki težave z opredelitvijo zahtev in pričakovanj, kaj od prevzemnika pričakovati pri izvedbi pregleda izdelanih projektnih rešitve. Zaradi nedorečenosti so lahko takšni pregledi nestrokovni, pomanjkljivi, same ponudbe za izvedbo pregledov pa med seboj neprimerljive. V primeru zahtevanega strokovnega pregleda dokumentacije gre za vključitev dodatnega znanja v fazi projektiranja s ciljem vplivati na stroškovno najučinkovitejših ravneh s ciljem zmanjšanja in preprečevanja napak, zamud in prekoračitve stroškov. Zato je bila z namenom zagotavljanja višje kakovosti izdelane projektne dokumentacije dana in dobro sprejeta pobuda, da bi smernica opredelila pojme, vloge in vsebine več vrst strokovnih pregledov projektne dokumentacije kot pomoč javnim in drugim naročnikom ter ponudnikom.

DOKAZOVANJE IZKUŠENJ Z REFERENCAMI

Kriterij referenc je potrebno postaviti na nivo, ki bo zagotavljal nastop usposobljenim in izkušenim ponudnikom, ne pa, da jim bo nastop onemogočen, bodisi zaradi diskriminatornih zahtev ali zaradi onemogočanja sodelovanja kadru z znanjem in izkušnjami, vendar brez registriranih (evidentiranih) referenc. Prav tako je potrebno sistem referenc nadgraditi tako, da bo omogočal mlajšim arhitektom in inženirjem aktivnejšo vključitev v sistem javnega naroča-

nja. Zato je bila dana in sprejeta pobuda, da bi prenovljene smernice podale priporočila in predloge za različne načine vrednotenja in prepoznavanja kompetenc ponudnika in njegovega nominiranega kadra. Sistem priznavanja referenc v javnem naročanju inženirskih in arhitekturnih storitev je potreben spremembe, če želimo, da bodo dolgoročno v Sloveniji na razpisih kandidirali domači gospodarski subjekti in domači kadri.

MERILA ZA DOLOČITEV EKONOMSKO NAJUGODNEJŠE PONUDBE

Za oddajo javnega naročila storitve arhitekturnih in inženirskih storitev naročnik ne sme uporabiti zgolj cene kot edinega merila za oddajo javnega naročila. Merila za oddajo javnega naročila morajo biti nediskriminatorna, sorazmerna in povezana s predmetom naročila. Pomembno je, da naročniki izberejo tista merila za oddajo, ki jim bodo omogočila pridobitev visokokakovostnih gradenj, blaga in storitev, ki najbolj ustrezajo njihovim potrebam. Žal praksa izkazuje pogoste zlorabe s strani javnih naročnikov, saj:

- ne glede na zakonsko obveznost med merila vključijo zgolj ceno,
- med merila vključijo takšne kriterije, da v praktičnem pogledu ostane cena edino merilo (kot merilo se predpiše že z zakoni predpisana minimalna določila oziroma pogoje, ali se opredeli merila, ki jih dosega vsi ponudniki ipd.).

Z novelo zakona o javnem naročanju naj bi nespoštovanje tega določila imelo za naročnika tudi predpisano kazen.

Sedanja smernica za javno naročanje prikazuje nabor možnih meril. Ta bi se dopolnila z dodatnimi primeri, ki so se v praksi že izkazali kot koristni. Eno od takih je tudi kriterij cene, pri katerem se ponudniku z izrazito nizko ceno in odstopanjem od ostalih ponudnikov kriterij cene upošteva z bistveno nižjo utežjo. Takšen kriterij bi bil naročnikom v pomoč, če posamezne nerealne ponudbe ne bi mogli izločiti po prepoznavanju neobičajne nizke cene.

Energetski zakon

DOKUMENTI IN POSTOPKI
ZA PRIKLJUČITEV
OBJEKTOV NA
DISTRIBUCIJSKO
ELEKTROENERGETSKO
OMREŽJE

PI Sašo ŠKORJANC, univ.dipl.inž.el.
Elektro Maribor d.d.
Član UO MSE

Sašo ŠKORJANC

ŠE NEKAJ DODATNIH VSEBIN

Namen je, da bi se smernica dotaknila še vsebin, ki so se izkazale kot potrebne zaradi različnih tolmačenj ali nezadostnega poznavanja tehnološko naprednih postopkov načrtovanja. Sem vsekakor sodi opredelitev sodelovanja projektanta (izdelovalca dokumentacije DGD in/ali PZI) v času gradnje oziroma t.i. projektantski nadzor. Podala bi se pojasnila o pristojnostih, obveznosti zagotovitve sodelovanja projektanta, načinih in obsegu sodelovanja. Vsekakor pri tem ne gre pozabiti za BIM metodo načrtovanja, ki bistveno povečuje kakovost dela, seveda pa to terjajo od projektanta uporabo sodobnih (dražjih) programskih orodij in angažiranje strokovnega, za BIM načrtovanje kompetentnega osebja. Naročnik mora prepoznati prednosti sodobnega pristopa, uporabnost tako izdelane dokumentacije in vsekakor biti tudi pripravljen za tako storitev plačati več.

KAKO NAPREJ?

S prepoznavanjem potrebnih vsebin je vsekakor storjen velik korak v smeri prenove smernice. Izdelani so tudi že vsebinski predlogi za posamezne predstavljene vsebine. Cilj je objava prenovljene smernice do konca leta (pozno jeseni naj bi bil pred tem sprejet nov GZ-1). Upamo, da bodo tudi ostale zainteresirane skupine in službe prepoznale koristnost predlogov in da bodo prenovljene smernice čim prej na razpolago naročnikom in inženirjem. ■

Priključevanje objektov na distribucijsko elektroenergetsko omrežje (EEO) in pridobivanje potrebnih dokumentov se prične že v začetni fazi graditve objekta in poteka celotni proces graditve. V matični sekciji elektro inženirjev (MSE) smo zaradi lažjega razumevanja že leta 2014 pripravili smernice oz. razlago dokumentov in postopkov priključevanja objektov na distribucijsko EEO. Postopki priključevanja, opisani v usmeritvah iz leta 2014, so se zaradi spremembe zakonodaje toliko spremenili, da smo se v MSE odločili, da le te noveliramo. Junija 2021 smo tako izdali novelirane smernice z naslovom "Postopki in predpisi priključevanja objektov na distribucijsko elektroenergetsko omrežje", ki vsebujejo obrazložitev trenutno ve-

Dokumenti, ki jih je pri tem treba pridobiti so:

- projektni pogoji (PP),
- mnenje k projektu (MkP),
- predodločba (PO),
- gradbeno dovoljenje (GD),
- soglasje za priključitev (SzP),
- soglasje h gradnji (ShG).

OBJEKT, KI POTREBUJE GRADBENO DOVOLJENJE

Prvi štirje zgoraj navedeni dokumenti se pridobivajo na podlagi določil Gradbenega zakona (GZ). Za pridobitev GD nekega objekta je obvezna pridobitev MkP. Pridobiti ga je treba v primeru, da se predvideni objekt nahaja v varovalnem pasu komunalne infrastrukture in/ali se priključuje na EEO.

Soglasje za priključitev se pridobi na podlagi določil Energetskega zakona, v katerem so zapisani pogoji distribucijskega operaterja. Pridobiti ga je treba v primeru, da se objekt priključuje na javno elektroenergetsko omrežje.

Ijavne zakonodaje in postopkov. Smernice med drugim vsebujejo tudi diagrame poteka postopkov za različne primere objektov.

V nadaljevanju je predstavljen le del vsebine noveliranih smernic. Obširnejša razlaga ter ustrezni diagrami poteka priključevanja so v dokumentu, ki je objavljen na spletni strani IZS.

POSTOPKI IN DOKUMENTI

Postopki pridobitve dokumentov ter tudi vrste dokumentov, katere je potrebno pridobiti, so odvisni predvsem od vrste gradnje. V osnovi ločimo dve vrsti postopka, in sicer:

- za objekte, pri katerih je treba pridobiti gradbeno dovoljenje in
- za objekte, kjer gradbenega dovoljenja ni treba pridobiti.

Pridobivanje potrebnih mnenj se začne z vlogo za projektne pogoje oziroma z zahtevkom za izdajo mnenja pri pristojnem mnenjedajalcu.

Če pristojni mnenjedajalec oceni, da je nameravana gradnja sprejemljiva ter da projektni in drugi pogoji niso potrebni, se zahteva za izdajo projektnih in drugih pogojev šteje kot zahteva za izdajo mnenja in mnenjedajalec izda MkP.

Če pristojni mnenjedajalec oceni, da ima dovolj podatkov ter se objekt priključuje na EEO in je poseg sprejemljiv, že v tej fazi izda SzP.

V kolikor nima dovolj potrebnih podatkov za izdajo MkP, pristojni mnenjedajalec izda projektne pogoje.

Če je nameravana gradnja v varovalnem pasu in je pristojni mnenjedajalec v PP

Javna pooblastila

STROKOVNI IZPITI,
VPISI V IMENIK IN
IZOBRAŽEVANJA V
ŠTEVILKAH ZA
2020 IN 2021

Renata GOMBOC PODMENIK, inž.mat., mag.posl.ved
Inženirska zbornica Slovenije
Vodja javnih pooblastil

Že smo na polovici letošnjega leta, ki ga je kot preteklo leto zaznamovala epidemija COVID-19. To se odraža tudi pri številkah pristopov k strokovnim izpitom in vpisanih v imenik pooblaščenih inženirjev.

STROKOVNI IZPITI

Število pristopov in opravljenih strokovnih izpitov se iz leta v leto spreminja. Podatki kažejo, da je v preteklem letu število strokovnih izpitov močno upadlo, saj je k strokovnemu izpitu pristopilo le 235 kandidatov. Razlog za to je bila v prvi vrsti epidemija COVID-19, ki je onemogočila izvedbo jesenskih strokovnih izpitov „v živo“. Primorani smo bili vzpostaviti sistem izvedbe strokovnih izpitov na daljavo, pri čemer pa vseh izpitnih rokov nismo uspeli izvesti v letu 2020, zato so bili izpitni roki za gradbeno, elektro in strojno stroko premaknjeni v začetek leta 2021. Na teh treh rokih so k strokovnemu izpitu pristopili 103. kandidati. Če bi v statistiko za leto 2020 prišteli te podatke, bi ugotovili, da bi se število izpitov glede na prejšnje leto (2019) sicer zmanjšalo, vendar pa ne tako močno, kot kaže sama statistika za leto 2020.

Upad števila strokovnih izpitov v letu 2019 in 2020 pripisujemo sprejetju Zakona o arhitekturni in inženirski dejavnosti (ZAID) v letu 2017. Pravzaprav bi bilo primerneje govoriti o velikem porastu strokovnih izpitov v letu 2017 in 2018, ko so kandidati želeli opraviti izpit še po starem zakonu (ZGO-1). Ker je ZAID napovedoval in nato tudi prinesel precejšnje novosti na področju vpisa v imenik, je to dejstvo prispevalo na povečano število prijav na strokovni izpit pred sprejetjem novega zakona. To nas ni presenetilo, saj smo tudi v preteklosti vedno zaznavali porast števila strokovnih izpitov pred uveljavitvijo sprememb gradbene zakonodaje in upad števila strokovnih izpitov po uveljavitvi sprememb gradbene zakonodaje, če je sprememba gradbene zakonodaje vplivala na vpis v imenik.

predpisal kakršnekoli posege v obstoječe EEO, je treba izdelati oziroma vsaj naročiti izdelavo ustrezne projektne dokumentacije tudi za ta del in jo predložiti pristojnemu mnenjedajalcu v izdajo mnenja.

Po pridobitvi vseh preostalih mnenj in izpolnitvi zahtev iz GZ, se na pristojni upravni organ poda vloga za GD. Po izdaji GD je treba za objekte, ki se priključujejo na EEO, pridobiti SzP.

SzP se pridobi na podlagi določil Energetskega zakona (EZ), v katerem so zapisani pogoji distribucijskega operaterja. **Pridobiti ga je treba v primeru, da se objekt priključuje na javno EEO.**

OBJEKT, KI NE POTREBUJE
GRADBENEGA DOVOLJENJA

Za objekt, ki ne potrebuje gradbenega dovoljenja in se priključuje ali je priključen na EEO, je v skladu z EZ potrebno pridobiti SzP.

V osnovi ločimo tri podskupine takšnih objektov in sicer:

- obstoječi objekti, za katere je že izdano SzP,
- objekti za katere je potrebno pridobiti (novo) SzP,
- objekti za proizvodnjo električne energije.

Za obstoječe objekte, ki se jim karakteristike iz obstoječega SzP spremenijo, je treba pridobiti zgolj novo SzP.

V primeru priključitve enostavnega objekta ali začasnega objekta na distribucijski sistem, je treba pridobiti novo SzP. Po pridobitvi SzP, se izvedeta nov priključek in merilno mesto.

V skupino objektov za proizvodnjo električne energije spadajo polnilnice za električna vozila, hranilniki energije, samooskrba itd. Za proizvodne objekte je treba pridobiti novo SzP po določilih EZ za proizvodne objekte. Po pridobitvi SzP se izvedeta nov priključek in merilno mesto.

Pred oddajo vloge za SzP se priporoča pridobitev predhodne informacije o možnosti priključitve proizvodnega objekta v

javno EEO pri pristojnem distribucijskem operaterju.

OBJEKTI, KI SE NE PRIKLJUČUJEJO
NA EEO

Posebno pozornost je treba posvetiti objektom, ki se sicer ne priključujejo v EEO, se pa nahajajo v varovalnem pasu EEO. Tudi v tem primeru je predviden postopek, in sicer glede na to ali objekt potrebuje GD ali ne.

Za gradnjo objekta, ki potrebuje GD in posega v varovalni pas EEO, je treba pridobiti MkP. Pred izdajo MkP se praviloma izdajo PP. **Za predvidene posege je treba izdelati ustrezno projektno dokumentacijo in jo predložiti pristojnemu mnenjedajalcu ter pridobiti MkP.**

V primeru gradnje enostavnega objekta, postavitve začasnega objekta, vzdrževanja objekta in izvedbe vzdrževalnih del v javno korist v varovalnem pasu EEO, je treba pridobiti ShG.

POSTOPEK PO PRIDOBITVI POTREBNIH
DOKUMENTOV

Po dokončnosti odločbe o SzP in pred priključitvijo na distribucijsko omrežje, je treba skleniti **Pogodbo o priključitvi.**

Pred začetkom kakršnihkoli del na priključku je treba o delih pisno obvestiti pristojnega distribucijskega operaterja, da se omogoči nadzor pri gradnji, spremembi ali rekonstrukciji priključka.

Po dokončanju gradbenih in inštalacijskih del na priključku, investitor oz. uporabnik sistema poda vlogo za priključitev in uporabo sistema. Istočasno je treba skleniti **Pogodbo o uporabi sistema.**

Pred priklopom objekta na distribucijsko EEO je potrebno z izbranim dobaviteljem skleniti tudi **Pogodbo o dobavi električne energije.**

Smernica "Postopki in predpisi priključevanja objektov na distribucijsko elektroenergetsko omrežje" je objavljena na spletni strani IZS, podstrani MSE, v rubriki Strojno gradivo. ■

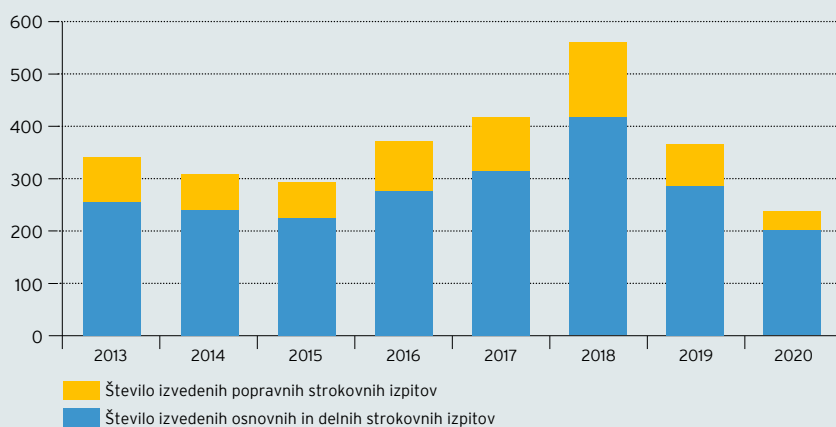
Renata GOMBOC PODMENIK

Strokovni izpiti v prvi polovici leta 2021

Izpit/ Stroka	Opravljali prvič	Opravili %	Neuspešni %	Popravljajo %	Neupr. odstop %	Popravljali	Uspešni %	Neuspešni %	Neupr. odstop %
PI-GRA	70	65,71	14,29	18,57	1,43	8	100,00	0,00	0,00
VD-GRA	103	33,98	30,10	28,16	7,77	36	91,67	8,33	0,00
PI-ELE	24	41,67	37,50	16,67	4,17	13	76,92	23,08	0,00
VD-ELE	24	62,50	16,67	20,83	0,00	8	100,00	0,00	0,00
PI-STR	14	64,29	7,14	28,57	0,00	4	50,00	50,00	0,00
VD-STR	18	66,67	11,11	22,22	0,00	1	100,00	0,00	0,00
PI-GEO	9	77,78	11,11	11,11	0,00	0	0,00	0,00	0,00
PI-P	13	76,92	0,00	15,38	7,69	0	0,00	0,00	0,00
PI-TEH	1	0,00	0,00	100,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00
Skupaj	276	52,17	21,01	22,83	3,99	70	88,57	11,43	0,00

V prvi polovici letošnjega leta je k strokovnemu izpitu pristopilo 276 kandidatov, kar je več kot lani v celem letu skupaj. Kot sem že omenila, je povečanje števila pristopov posledica prestavitve jesenskega roka za tri stroke v januar 2021. Zanimivo je ob tem dejstvo, da je le 52,17 % kandidatov na prvem roku uspešno opravilo strokovni izpit. Gledano po strokah so bili pri prvem opravljanju strokovnega izpita, najbolj uspešni kandidati za pooblaščenega inženirja s področja prometne varnosti (76,92 %), najmanj uspešni pa kandidati za vodjo del s področja gradbene stroke (46,82 %). Zanimiva je tudi primerjava uspešnosti glede na vrsto opravljenega strokovnega izpita, ki kaže, da so samo pri gradbeni stroki kandidati pri opravljanju strokovnega izpita za pooblaščenega inženirja uspešnejši od kandidatov pri opravljanju strokovnega izpita za vodjo del. Pričakovali bi, da bo temu tako tudi pri ostalih strokah, saj je izobrazbena struktura pri kandidatih za pristop k strokovnemu izpitu za vodjo del nižja kot pri kandidatih, ki pristopajo k strokovnemu izpitu za pooblaščenega inženirja, vendar so pri ostalih strokah uspešnejši kandidati, ki opravljajo izpit za vodjo del. Na podlagi tega ocenjujemo, da na slabo uspešnost vpliva predvsem (ne pa

Število izvedenih strokovnih izpitov za pooblaščenega inženirja in vodjo del

izključno) čas, ki si ga kandidati odmerijo za pripravo na izpit oziroma čas, ki ga imajo na voljo ob vseh drugih obveznostih, kar kandidati potrjujejo tudi sami.

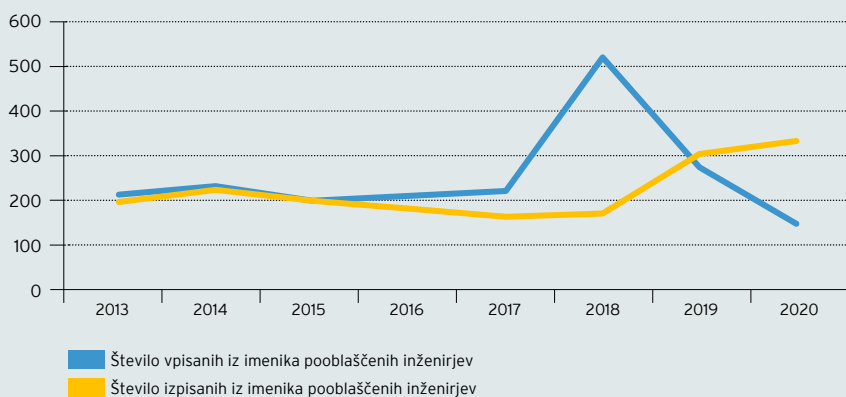
Podatki kažejo, da je pri gradbeni stroki veliko več kandidatov pristopilo k strokovnemu izpitu za vodjo del (103 kandidati) kot za pooblaščenega inženirja (70 kandidatov), medtem ko je pri strojni stroki število skoraj enako, pri elektro stroki pa enako. **Trend manjšega števila strokovnih izpitov za pooblaščenega inženirja od števila stro-**

kovnih izpitov za vodjo del je tako opazen pri gradbeni stroki, kar bo verjetno dolgoročno vplivalo na pomanjkanje pooblaščenih inženirjev s področja gradbene stroke. Ocenjujemo, da se posledica gospodarske krize iz leta 2008, ki je imela za posledico manjši vpis na tehnične fakultete, kaže tudi v statistiki pristopov k strokovnemu izpitu.

IMENIK POOBLAŠČENIH INŽENIRJEV

Statistika vpisa v imenik pooblaščenih inženirjev v letu 2020 je podobna statistiki

Vpis in izbris iz imenika pooblaščenih inženirjev

Vpis v imenik pooblaščenih inženirjev v prvi polovici leta 2021

Stroka	Vpis PI-aktivni	Vpis PI-mirovanje	Vpis PI-skupaj
G	45	1	46
S	10	0	10
E	18	1	19
T	4	0	4
Geo	10	2	12
P	18	1	19
PV	3	0	3
Skupaj	108	5	113

opravljenih strokovnih izpitov v letu 2020. Tudi število vpisanih v imenik se je v preteklem letu precej zmanjšalo, saj se je v imenik vpisalo le 151 pooblaščenih inženirjev. Ocenjujemo, da je manjši vpis posledica istih dveh razlogov kot pri strokovnih izpiti. Prav zaradi sprejetja ZAID, ki je določil nove pogoje za izvajanje inženirskih storitev, se je število izbranih iz imenika pooblaščenih inženirjev že v letu 2019 močno povečalo, v letu 2020 pa je bilo zaznati še dodatni porast. To je privedlo do tega, da je število izbranih močno presežilo število vpisanih v imenik pooblaščenih inženirjev.

Trend večjega izbrisa od vpisa se je nadaljeval tudi v prvi polovici letošnjega leta, ko se je v imenik vpisalo 113 pooblaščenih inženirjev, izbrisa pa 156. Ker ZAID omogoča aktiven status samo pooblaščenim inženirjem, ki stalno in trajno opravljajo inženirske storitve, menimo, da se bo trend nekoliko višjega števila izbranih iz imenika morda še nadaljeval do konca leta.

IMENIK VODIJ DEL

V imenik vodij del se je v letu 2020 vpisalo 225 kandidatov, kar je sicer precej manj, kot leto prej. Glede na to, da se je prehodno obdobje po GZ zaključilo s 1. 6. 2020, smo pričakovali, da bo vpisa več, vendar se je očitno glavnina vodij del vpisala v letih 2018 in 2019, ko je urejala status kot nadzorni inženir. Zaradi zaključka preho-

Vpisa v imenik vodij del v prvi polovici leta 2021

Stroka	Vpis VD-aktivni
G	68
S	17
E	22
Skupaj	107

dnega obdobja, je bilo vsem tistim, ki niso dokazali izpolnjevanja pogojev za aktivni poklicni naziv, izdana odločba o mirovanju. Posledično se je število vpisanih v imenik vodij del z mirovanjem statusa povečalo za 658 posameznikov. Ne glede na to, da sta se iz imenika vodij del izbrisa le 102 posameznika, je število vodij del z aktivnim statusom padlo na 2.051 vodij del. V prvi polovici letošnjega leta se je v imenik vpisalo 107 vodij del, izbrisa pa se jih je 77. Glede na podatke ocenjujemo, da bosta vpis in izbris iz imenika vodij del v letošnjem letu zelo podobna kot v prejšnjem letu.

Epidemija Covid-19 je in bo tudi v prihodnje zagotovo vplivala na število strokovnih izpitov, vpis v imenik in izobraževanja. Iz dosedanjih izkušenj lahko sklepam, da se bo vsako poslabšanje gospodarskih razmer odražalo v nižjem številu strokovnih izpitov in vpisu ter posledično izobraževanju, a z zamikom. ■

Javna pooblastila

POLOVICA ČLANOV ŽE ZBRALA POTREBNO ŠTEVILO KREDITNIH TOČK ZA 2021

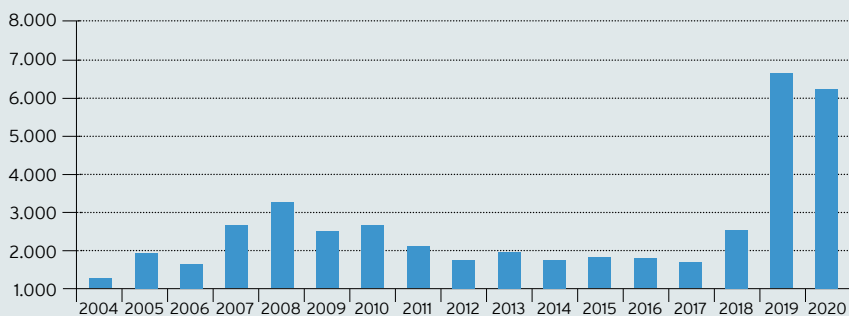
Renata GOMBOC PODMENIK, inž.mat., mag.posl.ved.
Inženirska zbornica Slovenije
Vodja javnih pooblastil

Tudi izvedbo izobraževanj je zaznamovala epidemija COVID-19. Ne sicer toliko po številkah, kot po načinu izobraževanja. Večina izobraževanj je bila namreč izvedena na daljavo – v živo preko spleta. V letu 2020 je bilo tako izvedenih 64 izobraževanj, v prvem polletju 2021 29. Lani in letos je bil izveden Slovenski inženirski dan; lani v živo, letos na daljavo. Poleg tega ste se člani lahko izobraževali z ogledom posnetih izobraževanj.

Skupno število udeležencev izobraževanj IZS je v letu 2020 doseglo številko 6.200. Številka je nekoliko nižja kot leto poprej, kar je mogoče pripisati trem razlogom. Prvi razlog je v odsotnosti izobraževanj v drugi polovici marca in v aprilu zaradi epidemije. Prav zaradi epidemije, je zbornica v maju vzpostavila spletna izobraževanja na daljavo v živo in jeseni še posneta izobraževanja, da bi članom omogočila dostop do izobraževanj. Člani ste tudi izobraževanja zelo dobro sprejeli; v letu 2020 se je na ta način usposabljal 518 udeležencev. Drugi razlog za zmanjšanje števila udeležencev je dejstvo, da je Upravi odbor IZS zaradi epidemije Covid-19 določil, da morajo člani v letu 2020 zbrati le 4 kreditne točke in ne 6. V tem času pa se je zmanjšalo tudi število aktivnih članov, kar predstavlja tretji razlog upada števila udeležencev.

Za primerjavo si pogledjmo še podatke za prvo polovico letošnjega leta.

Glede na trenutne številke ocenjujemo, da bo tudi v letošnjem letu število udeležencev nekoliko padlo. Razloge je iskati v prvi vrsti v dejstvu, da je večje število pooblaščenih in nadzornih inženirjev vsaj del kreditnih točk za leto 2021 zbralo že v preteklem letu (prenos viška kreditnih točk v naslednje leto).

Število udeležencev izobraževanj IZS**Statistika zbranih kreditnih točk za 2021 na dan 15. 6. 2021****Št. kreditnih**

točk/stroka	PI/NI-G	PI/NI-S	PI/NI-E	PI/NI-T	PI/NI-RG	PI-Geo	PI-P	Skupaj
0 točk	236	73	146	15	11	50	4	535
1 točka	176	48	75	8	4	58	1	370
2 točki	203	71	94	14	10	105	0	497
3 točke	186	68	115	12	11	38	14	444
4 točke	217	56	93	8	10	36	10	430
5 točk	191	58	92	11	9	49	3	413
6 točk in več	1374	420	525	83	81	115	37	2635
Skupaj	2583	794	1140	151	136	451	69	5324

Izvedena izobraževanja v prvi polovici leta 2021

Vrsta izobraževanja	Število izobraževanj	Število udeležencev
Na daljavo preko spleta (zoom)	29	1127
Na daljavo posneta (e-izobraževanja)	35	384
Slovenski inženirski dan	7	2739
Skupaj	71	4244

PREGLED ZBRANIH KREDITNIH TOČK

V nadaljevanju si pogledjmo še statistiko zbranih kreditnih točk za 2021 na dan 15. 6. 2021. Vidimo, da je približno **polovica članov že zbrala potrebno število šestih kreditnih točk za leto 2021**, kar 10 % članov pa nima zbrane še niti ene kreditne točke. Povedano drugače, **1402 člana se bosta morala do konca leta udeležiti v povprečju vsaj dveh izobraževanj, 1287 pa enega, da bodo zadoščili pogoju 6. kreditnih točk za leto 2021.** ■

Vse tiste, ki točk še niste zbrali, vabimo, da si ogledate našo ponudbo izobraževanj na:

<https://www.izs.si/izobrazevanja/izs-izobrazevanja/> in <https://e-izobrazevanja.izs.si/>

POŠLJITE NAM PREDLOGE ZA IZOBRAŽEVANJA IZS

V okviru priprave dopolnitve programa izobraževanj za leto 2021 in pripravo programa izobraževanj za leto 2022 vas vljudno vabimo, da nam pošljete predloge za izobraževanja. Na osnovi vaših predlogov bomo lahko program izobraževanj dopolnili z izobraževanji, ki bodo v pomoč in korist vam.

Ker je Zakon o arhitekturni in inženirski dejavnosti uvedel obvezno stalno poklicno usposabljanje za pooblaščen in nadzorne inženirje, želimo izobraževanja v čim večji meri prilagoditi vašim željam in potrebam. Dobrodošli so vsi predlogi, ki bodo podlaga za dopolnitev programa izobraževanj z vsebinami, ki so pomembne za opravljanje poklicnih nalog pooblaščenih in nadzornih inženirjev.

V podanem predlogu tako lahko na primer predlagate temo, za katero menite, da je bila doslej zastavljena oziroma spregledana, a bi bila zanimiva vam in tudi drugim inženirjem. Seveda lahko izrazite željo tudi po ponovitvi izobraževanja, ki ste ga zamudili. Dobrodošle so tako ozko strokovne kot bolj splošne tematike, denimo zakonodajne ali pravne vsebine, pa tudi teme iz "mehkih veščin". V vsakem primeru pa vas lepo prosimo, da ob predlogu teme navedete še z vaše strani predlaganega predavatelja, ki bi to tematiko lahko podal na strokoven in zanimiv način, in njegove kontaktne podatke, če z njimi razpolagate.

Za poslane predloge se vam vnaprej zahvaljujemo, ob tem pa bomo veseli tudi morebitnih drugih predlogov izboljšav na področju izobraževanja, ki bi si jih želeli. ■

Vaše predloge lahko pošljete preko obrazca, objavljenega na spletni strani:

<https://www.izs.si/izobrazevanja/izs-izobrazevanja/>

ali pa na e-nalov:

nejc.grilc@izs.si

IZOBRAŽEVANJA IZS

9. 9. 2021

Povezane nepremičnine – primeri evidentiranja v zemljiško knjigo – prek videokonference

21. 9. 2021

Precizna geodetska izmera za namen določanja premikov in deformacij (oprema, geodetska mreža, izmera, interpretacija rezultatov)

21. 9. 2021

Sistemi za doziranje tekočin z dozirnimi črpalkami – prek videokonference

7. 10. 2021

Problem obstojnosti betonov na hidrotehničnih konstrukcijah

27. 10. 2021

Zaščitni ukrepi v nizkonapetostnih električnih inštalacijah, zaščita pred električnim udarom (SIST HD 60364-4-41)

28. 10. 2021

Predstavitve prevoda energijskega standarda za stavbe, razen za nižje stanovanjske, ANSI/ASHRAE/IES 90.1 – 2016

16. 11. 2021

Različni načini hlajenje podatkovnih centrov (Data centers) v luči ustreznih energetske učinkovitosti

17. 11. 2021

Evidentiranje stavb in njihovih delov v katastre glede na Tehnično smernico MOP za razvrščanje objektov (prikaz na primerih)

Napovednik izobraževanj in posamezna razpisana izobraževanja najdete na:

www.izs.si v rubriki "Izobraževanja"

INŽENIRSKA ZBORNICA SLOVENIJE

Jarška cesta 10b
1000 Ljubljana, Slovenija
I: www.izs.si
E: izs@izs.si

Tajništvo

T: 01/547 33 40
E: izs@izs.si

Predsednik zbornice

mag. Črtomir Remec
T: 01/547 33 40
E: izs@izs.si

Generalna sekretarka

mag. Barbara Škraba Flis
T: 01/547 33 40
E: izs@izs.si

Finančno računovodska služba

Irena Erzar
T: 031/784 302, 01/547 33 13
E: irena.erzar@izs.si
E: racun@izs.si

Zakonodaja

Dejan Prebil
T: 031/786 763, 01/547 33 23
E: dejan.prebil@izs.si
E: vprasanja@izs.si

Informiranje in komuniciranje

mag. Jana Lutovac Lah
T: 069/910 179
E: pr@izs.si

Strokovni izpiti, vpisi v imenik

GRADBENA STROKA
Martina Babnik
T: 069/910 182, 01/547 33 19
E: martina.babnik@izs.si

OSTALE STROKE
Neža Časl Škodič
T: 069/910 181, 01/547 33 26
E: neza.casl@izs.si

Uskladičev podatkov in imeniku pooblaščenih inženirjev in vodij del

Vodja službe za javna pooblastila
Renata Gomboc Podmenik
T: 069/910 178, 01/547 33 11
E: renata.gomboc.podmenik@izs.si

Izobraževanje

PRIJAVA NA IZOBRAŽEVANJE
Nejc Grilc
T: 069/910 180, 01/547 33 17
E: nejc.grilc@izs.si

KREDITNE TOČKE -
INDIVIDUALNE VLOGE
Maja Štempihar
T: 069/910 177, 01/547 33 17
E: maja.stempihar@izs.si

KREDITNE TOČKE - ZUNANJI
ORGANIZATORJI USPOSABLJANJ
Petra Kavčič
T: 069/910 175, 01/547 33 37
E: petra.kavcic@izs.si